

CONTRA

nr 2 2001 (nr 156 från starten) årgång 27 Pris 25:-

Tillståndet i världen
Yttrandefriheten
Dödshjälp

FRIHETENS RÖST
för västerländsk demokrati-

CONTRA

oberoende borgerlig tidskrift
utges sex gånger årligen
ISSN 0347-6472

Copyright Stiftelsen Contra
Eftertryck endast efter överenskommelse

Ansvarig utgivare

Tommy Hansson

Adress

Box 8052, 104 20 STOCKHOLM

Telefon 08-720 01 45

Telefax: 08-720 01 95

E-post redaktionen@contra.nu

Internet hemsida <http://www.contra.nu>

Sluten del endast för prenumeranter:

<http://www.contra.nu/prenumerant/oversikt.html>

Användarnamn: prenumerant

Lösenord: spiroagnew

Nytt lösenord kommer i nästa nummer av Contra

Prenumeration

Minst 145, rekommenderat 200 kronor, per år.

Inbetalas på postgiro 85 95 89-4 eller bankgiro 443-5467.

Finland: Minst 100 mark per år.

Leonia girokonto 800055-1125829.

Norge: Minst 145 norska kronor per år.

Den norske bank giro 0806 199 8277.

Danmark: Minst 130 danska kronor per år.

BG ForretningsGiro 1 69 06 98.

Medarbetare

Styrelseordförande: Géza Mólnár

Redaktion: Tommy Hansson, C G Holm och Tommie Ullman.

Övriga medarbetare: Karl-Göran Bottwyk, Bertil Häggman, Birger Larsson, Bertil Lindblom, David Stavenheim, Arne Sundström och Marek Zyto samt Christer Arkefors i Italien, Peter Hartvig i Danmark, Bertil Wedin i Mellersta Östern, Allan C. Brownfeld i USA och Rune Westin i Australien.

Annonser

Johannes Dirfeldt 0523-500 05

Presslagd 2001-04-09
Sävsjö Grafiska, Sävsjö 2001

Omslagsbilden:

Växthuseffekten och dess påverkan på klimatet är en livligt omdiskuterad fråga. Som vanligt finns det förenklade politiskt korrekta svar, som predikas i media. Men det finns avvikande åsikter. En sådan presenteras i detta nummer av Contra. Det är inte alls säkert att växthuseffekten är ett reellt hot mot jordens befolkning. Tvärtom finns mycket som talar för en ny istid, utan det minsta ingripande från människan.

CONTRA-NYTT

Contra bättre för Dig som vill veta mer

Contra har i sina redaktionslokaler på Söder i Stockholm tillgång till ett förhållandevis omfattande bibliotek med tyngdpunkt på antikommunistisk litteratur. Vidare finns ett klipparkiv som påbörjades redan på 1970-talet av David Danhammar och tillföll Contra efter hans död. Det finns också samlingar med både ljudkassetter (mest inspelade radioprogram), videoband och tidskrifter. Hela materialet är nu katalogiserat och katalogen finns tillgänglig på nätet. Gå in på <http://www.contra.nu/prenumerant/oversikt.html> Användarnamn och lösenord finns i rutan till vänster på denna sida.

Materialet står till förfogande för den som har behov av att förkovra sig för uppsatser, tidningsartiklar med mera. Självklart kommer det också till användning i samband med arbetet på tidskriften Contra.

Den som tror sig kunna komplettera samlingarna är naturligtvis välkommen att skänka böcker eller annat. Vänligen kontakta redaktionen!

Contras notiser

Contras uppskattade notissidor, ”gula sidorna”, bygger till en del på material som vi klipper ur lokalpressen. Vi kan naturligtvis inte på redaktionen gå igenom Sveriges alla dagstidningar. Men våra läsare kan... När Du ser en artikel om någon kommunal skandal, om socialister som bidrar till att avslöja socialismens sanna ansikte eller något annat som Du tror kan intressera Contra-läsare också i andra delar av landet, skicka in det till Redaktionen, Contra, Box 8052, 104 20 Stockholm.

Webb-snickrare efterlyses

Contras webb-sidor är populära, men redaktionen saknar både tid och kompetens att utveckla dem på det sätt vi skulle önska. Den som (på ideell grund) vill ta på sig arbete med att snygga upp sidornas design, ordna till olika tekniska finesser (html, java och cgi) eller digitalisera gamla pappers-contra till vårt planerade kompletta elektroniska tidskriftsarkiv är välkommen att höra av sig till redaktionen.

Övriga är som vanligt välkomna till hemsidan på <http://www.contra.nu>, där det går att delta i debatten med andra Contra-läsare, läsa senaste utgåvan av ”Veckans Contra” samt att delta i omröstningen kring ”Veckans Contra-fråga”.

Veckans Contra

heter Contras gratis veckobulletin som skickas hem till Dig som e-post. ”Veckans Contra” innehåller en aktuell politisk kommentar (eller nyhetsartikel), veckans länktips, ett utdrag från ”frågor och svar” på Contras hemsida, veckans Contra-enkät samt inte minst Rättan Rånalds varje vecka återkommande kåseri. Ofta brukar det finnas ytterligare material på ”Veckans Contra”. Antalet prenumeranter växer sakta men säkert och bör när detta nummer av pappers-Contra når prenumeranterna ha nått 900. Veckobulletinen hittar Du på <http://www.contra.nu>

Rättelse

I förra numret av Contra tillskrevs helt fel svenska kvinnliga journalist att vara mor till ett av förre presidenten François Mitterands barn. Den journalisten heter Chris Forsne, men artikeln i förra numret av Contra handlade om en helt annan journalists bok om Frankrike. Vi beklagar sammanblandningen.

Tillståndet i världen är gott!

Den ”globala uppvärmningen” är en stående fråga för miljöaktivister och etablerad miljövetenskap. FNs klimatpanel IPCC tror exempelvis, att uppvärmningen på jorden kan bli så hög som 1,5–6 grader under det närmaste seklet. Parallellt därmed har den gångna vintern rapporterats om rekordkyla i Mongoliet och Sibirien samt om köldrekord i Sverige – i Idre i Dalarna sjönk kvicksilvret ner till 44 grader Celsius, det kallaste på 100 år!

Mycket tyder på att miljöalarmisterna pratar i vädret. Den tesen driver i vart fall den danske journalisten Bjørn Lomborg, som i sin bok *Verdens sande tilstand* avfärdar en lång rad av miljöknäppisarnas myter.

Den gångna vintern har varit rekordkall på flera håll i världen. Den kristna tidskriften *Ljus i Öster* berättar (februari 2001) om hur rekordkyla har lamslagit Mongoliet

vilket lett till att många frusit ihjäl. När det blåser kraftigt och termometern visar under 40 grader, samt dessutom matbrist råder, är katastrofen ett faktum. En liknande situation har också rått på sina håll i Sibirien denna vinter, och även i Sverige slog kylan till ordentligt i exempelvis Idre i Dalarna där minus 44 grader innebar den värsta kyla som varit på 100 år!

Men inom miljörelsen odlas alltfört myten om den allomfattande globala uppvärmningen, vilken påstås leda till att isen vid polerna på sikt kommer att smälta och ekosystemen röras om. Flera av Stilla havets öar förutspås försvinna under vattenmassor förorsakade av en högre havsnivå. FNs klimatpanel IPCC, en av miljörelsens spjutspetsar, hävdar således att uppvärmningen på jorden – som anses vara förorsakad av mänsklig miljöförorening – kan komma att uppgå till någonstans mellan 1,5 och 6 grader under de kommande 100 åren. IPCC-gruppen består av 2 500 forskare från hela världen och arbetar uteslutande med datorsimuleringar.

Bygger på myter

Men inte alla forskare är överens med miljöalarmisterna i och utanför FN. Fors-

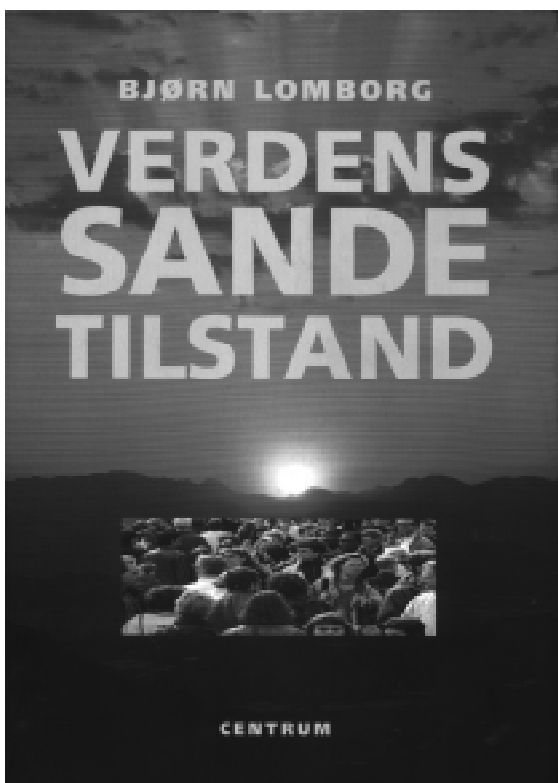
av **Tommy Hansson**

karen Peter Winsor i Göteborg hävdar så (enligt *Metro* 28/12 2000) att polarisen inte alls håller på att smälta ner. Tvärtom, hävdar Winsor, har polarisen brett ut sig under 1990-talet: ”Inga data visar att växthuseffekten påverkat polarområdet under 1990-talet”, citeras Winsor i *Metro*.

Den danske journalisten Bjørn Lomborg tillhör miljöalarmisternas mest konsekventa kritiker och gav 1998 ut boken *Verdens sande tilstand* (förlaget Centrum). Boken tar punkt för punkt upp miljöknäppisarnas vanligaste påståenden och visar på ett övertygande sätt, hur man bygger på myter som skapats av ofullständig dokumentation och feltolkad statistik. Ty om man får tro miljöalarmisterna ibland oss skulle jorden för länge sedan ha gått under, eller åtminstone ha blivit ett närmast obeboeligt ställe utan något hopp för framtiden. Under Jimmy Carters sista år som amerikansk president (1980) publicerade administrationen en rapport betitlad *Global 2000* varur följande förutsägelse för året 2000 kunde läsas (citerat ur *National Review* juli/augusti 2000):

”Året: 2000. Platsen: Jorden, en ödslig planet som långsamt dör till följd av sina egna ackumulerade dårsaker. Hälften av skogarna har försvunnit; sanddyner har spritts där det förr fanns bördig jord. Nära två miljoner arter växter, fåglar, insekter och däggdjur har dukat under. Dock har människan fortplantat sig så snabbt att hennes städer har växt lika snabbt som hennes länder gjorde ett århundrade tidigare.”

Rapporten, omfattande 1600 sidor, blev ett av miljörelsens mest inflytelserika dokument – den översattes till åtta språk och såldes i 1,5 miljoner exemplar världen över. Några år innan denna Carters avskedsgåva till mänskligheten publicerades, gav den så kallade Rom-klubben ut *The Limits to Growth*, en larmrapport enligt vilken jorden förstörts av brist på mat, mineraler, skogar, vatten, energi och vidare i stort sett allting som mänskligheten är beroende av för sin överlevnad. Men inte alla miljöauktoriteter var inne på samma linje. Herman Kahn, amerikansk grundare av Hudson-institutet, skrev redan 1967 *The Year 2000*, som på många

Enligt den danske författaren och forskaren Bjørn Lomborg är världens samlade miljötilstånd i det stora hela gott. Boken kommer för övrigt inom kort i svensk översättning på Timbro.

Varken skogarna eller vattentillgångarna i världen ger anledning till oro på längre sikt, hävdar Bjørn Lomborg i Verdens sande tilstand.

sätt var en antites till *Global 2000*. Enligt Kahn visade utvecklingen i världen att kommunismen misslyckats och att kapitalismen triumferat. Människan förfogade själv över de redskap som behövdes för att åstadkomma en positiv utveckling och därmed få miljödogmatikerna att komma på skam.

Lyckligtvis vann Ronald Reagan presidentvalet i USA 1980 och fick med sin optimistiska inställning till västerlandets resurser fart på de ekonomiska hjulen såväl i Förenta staterna som en stor del av den övriga världen; Reagan såg verksamt till att domedagsprofetierna negligerades.

Överbefolkning – inte en fråga om utrymme

Bjørn Lomborg hävdar för sin del att det går bättre, inte sämre, för mänskligheten. Han sammanfattar (sidan 18): "Vi kommer aldrig att lida brist på energi eller råmaterial. Det blir stadigt mer mat per person i världen. Stadigt färre svälter. År 1900 levde vi i genomsnitt 30 år; i dag lever vi 67 år. Enligt FN har vi reducerat fattigdomen mer de sista 50 åren än de föregående 500 åren, och vi har reducerat den i nästan alla länder. Växthuseffekten förblir mycket osäker, den blir åtgärdad på ett alltför dyrt sätt, och den utgör under alla omständigheter inte något allvarligt problem för vår framtid. Inte heller mister vi 25–50 procent av alla arter i vår livstid – faktiskt mister vi i stort sett ingen. Syra-regn drabbar inte skogarna. Luft och vat-

ten blir allt mindre förorenade. Mänskligheten har faktiskt fått det bättre i fråga om nästan alla mätbara, fysiska indikatorer."

Ändå, framhåller Lomborg, är allt inte frid och fröjd. Det faktum att mänskligheten fått det ovedersägligen bättre på nästan alla områden i modern tid innebär inte, att det är gott nog. Fortfarande svälter alldeles för många människor. 1970 beräknades att 35 procent av alla invånare i u-länderna led av svält, medan jämförelsetalet för år 1991 var 21 procent. Enligt FNs beräkningar kommer 12 procent av u-ländernas människor att svälta 2010. Det innebär i reella tal att 237 miljoner färre människor kommer att svälta 2010.

Lomborgs studie är på många sett en vidräkning med den statistik som Worldwatch Institute under Lester Browns ledning varje år ger ut under rubriceringen "Världens tillstånd". Det är därför Lomborgs bok heter "Världens sanna tillstånd". Om Browns och hans instituts felsyn skriver Lomborg (sidan 19): "Det är just precis felsynen i Lester Browns *Världens tillstånd* och nästan alla de böcker, pamfletter och pressmeddelanden som går dess ärenden, att de icke förhåller sig till de överordnade talen, utan återger en ändlös rad av exempel och därifrån drar slutsatsen: Det kommer att vara ett problem".

Lomborgs metod är därför att presentera några av de mest övergripande tal som han menar beskriver hela världens – eller relevanta regioners – utveckling. Låt oss anföra några av de exempel Bjørn Lomborg

anför!

Världens befolkning är ett av alarmisternas favoritteman. Mänsklighetens befolkning ökar så till den grad, hävdar man, att den inom överskådlig tid kommer att göra slut på i stort sett alla jordens resurser och därmed döma sig själv till obönhörlig undergång. Lomborg hänvisar till domedagsprofeter av typ Paul Ehrlich, som i populationsteoretikerna Malthus och Borgströms efterföljd ägnar sig åt svartmålningar av jordens befolkningsutveckling. Det är emellertid ingalunda så att det är i u-länderna befolkningstätheten är som värst. Afrika är exempelvis klart glesbefolkat vid en jämförelse med industriländerna, där Nederländerna, Belgien och Japan har större befolkningstäthet än Indien och Danmark är långt tätare befolkade än Indonesien. Den mest tätbefolkade regionen i världen, Sydasiens, har samma antal människor per kvadratkilometer som England.

Jorden är alls icke överbefolkad, hävdar Lomborg. Problemet är att det i nuläget inte finns tillräckligt bra organisation att föda alla, även om situationen som nämnts stadigt förbättras. I den svenska läroboken *Samhällsboken* (10e upplagan 2000) av Jan Kieser och Kjell Rydén läser vi (sidan 21): "I Europa bor idag ungefär 100 människor på varje kvadratkilometer (en miljon kvadratmeter). Afrikas folktäthet är bara 18 personer per [kvadratkilometer]... Ändå är det i Afrika hungerkatastroferna inträffar, sällan i Europa. *Överbefolkning* är en fråga om hur människor kan försörja sig där de bor. Jordens fattigaste hittar vi i både gles och tät befolkade områden."

Med andra ord: överbefolkning är inte en fråga om utrymme. Dessutom minskar folkökningen hela tiden för att på sikt plana ut. Kieser och Rydén visar att jordens befolkning 1985–90 växte med 1,74 procent enligt siffror från World Population Project. 1990–95 uppskattades tillväxten till 1,73 och 1995–2000 till 1,63 procent. Fram till 2010 beräknas tillväxten fortsätta att avta.

Försvinner skogarna?

Låt oss med Lomborgs hjälp se närmare på en annan av miljövänsterns favorittes, den om våra skogars fortgående minskning. Till följd av miljöknäppisarnas framgångar i media har inte så få människor för sig, att det nu i stort gäller att rädda de sista skogarna i världen. Lomborg visar effek-

tivt, att detta scenario är mycket långt ifrån verkligheten. Tillgänglig statistik – bland annat från FN-organet FAO – visar, att globalt sett är arealen skog tämligen oförändrad sedan 1950. Under de senaste 35 åren har den samlade skogsytan minskat med blott omkring 0,44 procentenheter.

Det är i Europa det mesta av den ursprungliga skogen försvunnit, eller cirka 50–70 procent. En stor del av denna skog blev fälld redan under tidig medeltid, icke minst beroende på svedjebruket; i syfte att få mer mark för jordbruk brände man skog och sådde direkt i jorden där skogen tidigare stått. Det beräknas att i Frankrike försvann ungefär hälften av den befintliga skogen under trehundraårsperioden 1000–1300. Härefter minskade pressen på skogen avsevärt genom Digerdöden, den pestsjukdom som utrotade omkring en tredjedel av Europas befolkning. Under 1500- och 1600-talet tog den europeiska skogsavverkningen ånyo fart. En tillnyktring skedde under 1700-talet, då många kom till insikt om att skogen trots allt är en ändlig resurs, som det gäller att handskas varsamt med. Detta har medfört, att sedan år 1700 skogsarealen i Europa endast minskat med åtta procent.

I USA är förhållandena av naturliga skäl annorlunda. Landet har mist 30 procent av ursprunglig skogsareal, varav nästan allting under 1800-talet. I det enorma Nordamerika har heller aldrig befolkningstrycket mot skogen varit lika stort som i det lilla Europa. I Latinamerika har cirka 20 procent av skogen försvunnit under de senaste 300 åren, varav merparten under odling av socker och kaffe; även guld- och diamanfeber bidrog i någon mån till skogsförstörelsen. Sydasiens och Kina har mist halva sin skogsareal sedan 1700, medan jämförelsetalet för Sydostasien endast ligger på sju procent. Afrika och Ryssland har mist cirka 20 procent under samma tidsperiod.

Globalt sett kan det beräknas att vi mist omkring 20 procent av den ursprungliga skogen sedan lantbruket inleddes i historiens gryning, en siffra som är långt ifrån alarmerande. Lomborg beräknar mot bakgrund av sitt siffermaterial, att hela världens trä- och pappersbehov permanent kan tillgodoses med endast fem procent av den nuvarande skogen.

Ingen energibrist

En annan av miljöknäppisarnas käpphastar är att mänskligheten löper risk att bli utan

Förbättrade jordbruksmetoder gör att skördarna världen över hela tiden blir rikligare och kan förse mänskligheten med den mat den behöver för sin överlevnad.

energi. Larmrapporterna har varit många – än är det snart slut på oljan, än på kolet. Eller, som nämnts, skogarna. En kris inträdde i samband med oljekrisen 1973, som bland annat ledde till högre bensinpris i västvärlden. Se upp, ropade miljöalarmisterna, nu tar oljan snart slut!

Men oljekrisen hade ingenting med minskande oljeresurser att göra. I stället var den ett resultat av att de oljeproducerande OPEC-länderna under en kortare tidrymd förmådde utnyttja sin monopolliknande

ställning för att trissa upp priserna. Olja fanns, och finns, det gott om. Lomborg framhåller (sidorna 112–113): ”Vi har länge fått veta, att vi var på väg att få slut på olja. 1914 beräknade det amerikanska mineralministeriet, att det fanns olja endast för de kommande tio årens förbrukning. 1930 sade inrikesministeriet att det bara fanns olja för ytterligare 13 år, och igen 1951 att det fortfarande bara fanns för ytterligare 13 år...Men vad säger priset? Figur 49 visar, att priset på råolja inte har

haft någon långtidstendens uppåt. Och detta trots att vi stadigt använder mer och mer olja.... Samtidigt visar figur 50, att vi har flera reserver i beredskap än någonsin. Det är verkligt förbluffande.”

Lomborg menar, att problemet egentligen står att finna i människans inställning. Domedagsprofeterna ser bara till faromomenten i utvecklingen, medan det är optimisterna som kommer utvecklingen på skam genom att hela tiden hitta på nya metoder att effektivisera användning av resurserna – det må gälla olja, kol, naturgas eller uran – och hitta nya, tidigare ej upptäckta tillgångar.

Således är det författarens slutsats, att mänskligheten inte lider brist på (eller riskerar att göra detta) energi. Larmrapporter om att *nu* tar det slut har utfärdats så många gånger att det är svårt att hålla räkningen. Och det är lika fel varje gång.

I själva verket är vi mycket långt ifrån att överutnyttja våra resurser. Den allra viktigaste resursen för mänsklighetens överlevnad – mat – utvecklas mot att bli både billigare och tillgängligare, samtidigt som folkökningen planar ut. Vidare ser det betydligt bättre ut på områden som skog, vatten och energi än vad miljöaktivisterna vill göra gällande. Särskilt vattenfrågan har engagerat många, som menar att just vattnet i framtiden riskerar leda till en rad konflikter och misshälligheter, ja till och med fullskaliga krig. Hur är det egentligen med den saken? Lomborg för sin del sammanfattar problematiken så (sidan 137): ”Det är riktigt, att det kommer att kunna uppstå *regionala* och *strategiska* problem kring vatten, men i grunden finns ingen grund till bekymmer. Det finns tillräckligt med vatten.”

Lomborgs sistnämnda påstående ter sig säkert utmanande för alarministerna omkring oss, som aldrig tröttnar på att söka övertyga oss om att vattnet är på väg att ta slut per omgående. Författaren pekar på tre huvudproblem avseende vatten: nederbörden fördelas ojämnt kring jordklotet; världens folkmängd ökar, om än inte lika lavinartat som domedagsprofeterna hävdar; det finns en risk att dricksvattnet förorenas. Dessa problem måste tas på allvar. Däremot finns det liten eller ingen risk att vattenresurserna på sikt kommer att ta slut.

Exemplet Kuwait visar dessutom att det går att klara sig på mycket litet vatten per invånare och dag. I Kuwait finns bara 283 liter vatten per invånare och dag, jämfört med exempelvis Island, där varje person

har tillgång till nästan två miljoner liter. I Kuwait – och även i länder som Saudi-Arabien och Libyen – får man dock ökad tillförsel av nödvändigt vatten genom att avsalta havsvatten, vilket visserligen är dyrt men mycket effektivt. I princip skulle det gå att framställa hela världens vattenbehov genom en enda avsaltningsanläggning i Sahara driven av solceller.

Positiva växthusgaser

Om vi skulle välja ut ett område där miljöfanatikerna har lyckats särskilt väl med att trumpeta ut sitt budskap så får det bli klimatproblematiken, kretsande kring den så kallade växthuseffekten. Budskapet är i grunden ett och detsamma, från Al Gore i Washington till det lokala språkröret för Miljöpartiet i Knäckebröhult: Vi västerlänningar måste radikalt förändra vår livsstil.

Ett nyckelord i debatten är ”växthuseffekten”. Hotbilder målas upp som går ut på att jordens ekosystem kommer att ödeläggas, hungersnöd kommer att breda ut sig, antalet orkaner kommer att öka, polernas ismassor kommer att smälta med väsentlig höjning av världens havsnivåer som följd etcetera. Som vanligt är dock domedagsprofetior en sak, verkligheten en helt annan.

Det är riktigt att det förekommer en växthuseffekt. Växthusgaserna (där främst koldioxid brukar uppmärksammas) låser in solens värmestrålning, vilket leder till att det blir varmare. Detta är bra och nödvändigt, ty om atmosfären icke hade varit bemängd med växthusgaser hade jordklotets genomsnittstemperatur varit cirka 33 celsiusgrader kallare. Någon högre livsform skulle då inte vara möjlig på jorden. Kärnpunkten i miljöalarmisternas resonemang är, att andelen växthusgaser – främst koldioxid – ökat till följd av mänsklig påverkan i form av industriella föroreningar och bilavgaser. Frågan är emellertid hur stor temperaturökningen i verkligheten blir genom mänsklig påverkan.

Jordens klimat är, vilket Lomborg understryker, ett oerhört komplext system. I beräkningarna ingår fem viktiga, grundelement: atmosfären, världshaven, kontinenterna, ismassorna och jordens biomassa; därtill kommer jordens samspel med solen. Klimatforskarna är hänvisade till att datorsimulera klimatets utveckling. I själva verket bygger *alla* IPCCs centrala förutsägelser på dylika simuleringar. De ”klimatmodeller” som blir resultatet av

simuleringarna är de enda ”bevis” som finns för att klimatutvecklingen riskerar bli ödesdiger för jordens befolkning. Lomborg (sidan 227): ”Problemen för många av modellerna är, att det helt enkelt försigår så många processer på så många olika nivåer, att det är omöjligt att beskriva dem alla tillfyllest.”

Och långt ifrån alla klimatforskare är överens med IPCC. En av världens ledande skeptiker visavi klimatalarmisternas rön, professor Fred Singer, verksam som meteorolog vid University of Virginia i USA, menar att världen inte värmts upp på något avgörande sätt sedan 1940, vilket framgår av data som forskats fram från trädringar, korallrev och borrhningar av iskärnor. Singer framhöll vid en internationell klimatkonferens i slutet av 2000: ”Klimatet har värmts under det senaste århundradet, men detta ägde rum före 1940. De varmaste åren i Amerika var runt 1940. Vi vet inte vad som orsakade uppvärmningen, men vi tror inte att det var mänsklig aktivitet.”

Mot denna bakgrund kunde inte Singer finna någon anledning att frukta en ökning av exempelvis kraftiga stormar eller torror, dödliga sjukdomar eller förändringar beträffande världens skogar eller andra ekosystem i framtiden. Singer förnekar inte att det kan ha skett en ökning av växthusgaser men anser att detta lett till huvudsakligen positiva resultat – en grönnare planet, rikligare skördar och kraftigare skogstillväxt!

Kollektivistiskt drag

Det finns ett genomgående kollektivistiskt drag i miljöalarmistens budskap. Det politiskt korrekta är att okritiskt acceptera larmrapporterna och inrätta sin livsstil i enlighet därmed. Alla förväntas göra likadant, den som avviker är en egoistisk svikare, ett hot mot en sund och solidarisk livsstil. Det anses också att vår miljö bör förvaltas av ”samhället”, medan privata intressen anses vara en garant för svårartad miljöförstöring.

Terry L. Anderson och Donald R. Leal visar i debattboken *Marknadsliberal miljö-hushållning* (Free Market Environmentalism, svenska upplagan på Timbro förlag 1997) att marknaden, tväremot de vanligaste föreställningarna, har stora förutsättningar att lösa miljöproblemen. Anderson och Leal förespråkar ett system som bygger på noggrant specificerade äganderätter till miljöresurser, och just

genom detta ägande så garanteras mer eller mindre att miljöresurserna i fråga förvaltas på ett ansvarsfullt sätt. Ty vem vill fördärva sin egen egendom?!

Det grundläggande problemet med

miljödebatten är, att de som borde höja rösten mot miljöknäppisarnas enögdhet och alarmism oftast tiger av rädsla för att stämpas som miljömarodörer och/eller mindre vetande. Därför lär vi inte heller i

framtiden få uppleva att försiktiga borgerliga partiledare eller trendkänsliga industrialister på allvar vågar ta bladet från munnen och ge miljöknäppisarna den kritik de förtjänar. ✎

Snart är vår elenergiproduktion borta med vinden...

Statens vindkraftutredning har föreslagit att en kraftig satsning på vindkraften skall göras i Sverige. Satsningen tarvar 4 000 nya vindkraftverk på land eller drygt 1 500 till havs. En alltmer högröstad opinion protesterar emellertid mot de ingrepp i naturen som den föreslagna satsningen oundgängligen skulle kräva. Per Ericson, tidigare verksam på Timbro och numera ledarskribent i *Svenska Dagbladet*, framhåller i skriften *Blåsningen – vindkraft som storindustri* (Timbro "Pejling" nr. 26 2000): "Sverige skall ställas om till ekologisk hållbarhet, och då skall vindkraften gynnas och byggas ut i stor skala. Då måste man bygga kraftverk där det blåser, även om andra värden går till spillo. Sedan må fiskare, naturvänner och skärgårdsvänner klaga hur mycket de vill" (sidan 19).

Det kan inte råda någon tvekan om att vinden i och för sig kan vara ett nog så väsentligt inslag i den energimässiga helhetsbilden. Ett begränsat antal vindkraftverk kan vi också säkert stå ut med. Rudimentära väderkvarnar har använts i mänskliga civilisationer i mer än 1000 år, men det var först under 1800-talet som vindkraftens utveckling sköt fart i form av väderkvarnar för malande av säd och vindhjul för vattenpumpning. I Sverige framstod vindkraften som ett tänkbart alternativ för energiproduktion sedan antikärnkraftsopinionen slagit igenom i slutet på 1970-talet och sedan regeringen beslutat att låta våra sista fyra stora älvar bevaras orörda; oljekrisen 1973 visade desslikes hur sårbara vi är för fluktuationer i oljepriset. Andra energikällor såsom kol och naturgas får många att dra örnen åt sig.

Den närmast helgonförklarade sångaren Ted Gärdestad fick för ett par decennier sedan en stor hit med "Sol, vind och vatten", vilken angav tonen för miljörelsen. Vatten var i den senares ögon visserligen inget bra energialternativ, men sol och vind var. 1982 startades två stora vindkraftverk på försök i vårt land, belägna i Maglarp nära Trelleborg samt på

Borta med vinden – det kan vår elenergi vara inom över-skådlig framtid om regeringen får bestämma.

Näsudden på Gotland. Båda vindkraftverken hade en rotor på nära 80 meters diameter. Verket i Maglarp plockades ner 1993, medan Näsudden-verket allttjämt är i drift.

Det hör till saken att miljöaktivisterna inte hade (eller har) några ambitioner att ordna med den energiförsörjning som behövs i ett modernt industrisamhälle med bibehållen välfärd. Stridsropet "Sol och vind" var liktydigt med ett "småskaligt" samhälle som förutsätts bygga på så kallat "kretsloppstänkande", under vars förutsättningar det lyckliga svenska folket tänks leva naturnära och i samklang med "en hållbar utveckling". Bort med storindustri, teknologi och globalism, in med traditionellt hantverk och Sörgårds-nationalism. Per Ericson visar effektivt att naturen inte alls är föremål för något statistiskt kretslopp präglad av miljökorrekt balans, utan snarare präglas av dynamiska förändringar av linjär karaktär.

Om vindkraftsteoretikerna och kretsloppsfanatikerna får hållas kommer betydande delar av det svenska landskapet till lands och till sjöss att förstöras. Ett exempel: 1997 bedömde länsstyrelsen i Uppsala län att Fräsgrundet i Öregrundsgrepen utmärkt väl skulle lämpa sig för en stor-

skalig vindkraftanläggning. Planerna har vid det här laget hunnit en bra bit på vägen mot förverkligande. Det bör framhållas, att den utbyggnad som är på gång är tio gånger mer omfattande än den som länsstyrelsen en gång tänkte sig. Vindkraften är på väg att bli storindustri i Sverige. I Öresundsgrepen avser Bohus Energi att uppföra inte färre än 179 havsbaserade vindkraftverk. Vem som helst med någon tankeförmåga inser, att en anläggning av den storleken med nödvändighet blir skrymmande. De planerade vindkraftverken kommer att bli 120 meter höga med rotorbladen inberäknade. Verken skall placeras ut i rader med en halv kilometer mellan varje vindsnurra. Området beräknas bli tio kilometer långt och sex kilometer brett.

Området är förvisso väl valt, då det vanligen blåser rätt ordentligt i Öregrundsgrepen. Men de lokala politiker som Ericson citerar – både socialdemokrater och borgerliga – är milt uttryckt bekymrade. De fruktar, med all rätt, allvarliga konsekvenser för fiskerinäringen. Marinarkeologen Magnus Petersson utreder på uppdrag av Naturvårdsverket konsekvenserna av den tilltänkta vindkraftsutbyggnaden. Han befarar (ci-

terad av Per Ericson) att såväl fåglar, fiskar som fladdermöss riskerar fara illa till följd av de väldiga plåtkollosser som vindkraftverk är. Det finns många andra störningar att hänvisa till. Torn och rotorblad på kraftverken "kan störa elektromagnetiska kommunikationssystem, som TV, radio, radiolänk och radar". Övriga miljöeffekter kan delas in i fyra huvudkategorier: 1. Ljudstörningar; 2. Skuggstörningar; 3. Påverkan på djurliv; 4. Förändrad landskapsbild.

I slutet av mars gav regeringen vidare tillstånd till en vindkraftspark på Lillgrund i Öresund, omfattande 48 vindkraftverk. Det var Örestads Vindkraftspark AB som sökt tillstånd till den havsbaserade vindkraftsparken i Öresund. Lillgrund ligger söder om Malmö, åtta kilometer ute i sundet och sex kilometer söder om Öresundsbron. Parken kommer att om-

fatta maximalt 48 verk, vardera på omkring 1,5 megawatt. Det beräknas att vindkraftverken skall kunna producera omkring 15 procent av Malmös elenergibehov. Miljöminister Kjell Larsson hävdade i ett pressmeddelande, utan att kunna anföra några bevis, härför: "Vindkraften kommer att spela en viktig roll för omställningen av energisystemet till ett ekologiskt hållbart samhälle och kan desutom bidra till att nå flera av de nationella miljö kvalitetsmålen... Vindkraften är nu på väg att kunna konkurrera med ny fossilbaserad elproduktion."

Den närmare placeringen och utformningen av vindkraften kommer att avgöras i och av Miljödomstolen.

Kontentan av den planerade vindkrafts-expansionen är att Sveriges folk och land är på väg att gå på en rejäl blåsning. Tyvärr verkar inte särskilt många ansvariga poli-

tiker vara beredda att lyssna till den opinion som är under uppseglande och som vem som helst som läser tidningarnas insändarsidor kan ta del av. Vindkraften är nämligen i hög grad miljöpolitiskt korrekt. Ingen tongivande politiker är beredd att ta bladet från munnen och plädera för det enda rimliga: en satsning på kärnkraften, vilken med de noggranna säkerhetskrav som omgärdar detta energislag i Sverige är det säkraste och mest effektiva sättet att framställa energi (främst i form av elkraft) som finns! Per Ericson framhåller riktigt avslutningsvis (sidan 50):

"Vindkraften kan säkert spela en roll i Sveriges energiförsörjning. Men den kan inte utgöra det framträdande alternativ som 70-talets miljövänster drömde om och som regeringen Persson planerar för".

Tommy Hansson

Svenska dårskaper

Under rubriken "Svenska dårskaper" kommer vi att berätta om de många märkliga statliga regler som gällt i vårt land under förra seklet. En del så märkliga att det är svårt för en modern människa att överhuvudtaget tro på att de existerat...

Nämnden för bankkontorsetablering

I dessa dagar kritiseras bankerna för att de lägger ner kontor och för att kunderna får stå för länge i kö för att få sina ärenden utträttade. Hundratal bankkontor har lagts ned de senaste åren och allt färre utträttat sina ärenden på de kontor som finns kvar.

Men det fanns en tid då staten (!) ansåg att alltför många nya bankkontor var ett samhällsproblem. Mellan 1956 och 1965 ökade antalet affärsbankkontor (till vilka vare sig Sparbanker eller Föreningsbanker räknades) från cirka 1 000 till 1 485. För att komma till rätta med detta "problem" inrättades Nämnden för bankkontorsetablering. Nämnden skulle pröva alla nyetableringar av bankkontor i landet. Det var OK att inrätta ett nytt bankkontor i en nybyggd förort, men ve den bank som försökte öppna kontor i centrala Stockholm...

Banknäringen har alltid varit hårt reglerad. Under 1960-talet var konto-

bestämmelserna enhetliga och produkterna liksom räntorna identiska. Det såg den allsmåttiga Bankinspektionen och den något mindre allsmåttiga Bankföreningen till. Konkurrenten mellan bankerna bestod därför i att bygga upp en "profil", vilket ju var svårt, eftersom produkterna och priserna på grund av regleringarna var identiska. Den profileringsmöjlighet som stod till buds var att bygga upp personliga kontaktnät. Ett sätt att vidga kontaktnäten var att bygga "bankpalats" för att genom eleganta kontor locka till sig kunder.

Det föll inte finansministern och förre trädgårdsarbetaren Gunnar Sträng på läppen och därför inrättades i slutet av 1960-

talet Nämnden för bankkontorsetablering. Den skruvade åt på en av de sista punkter där bankerna kunde konkurrera. I praktiken blev dock inte mycket gjort för nämnden. Nämnden stoppade under sin femtonåriga levnad ett tiotal bankkontorsetableringar. Vartill möjligen kom några som bankerna aldrig ansökte om, eftersom de insåg att de skulle få nej. När nämnden lades ner var det få som saknade den.

Om man lyssnar på politikerna idag så skulle en ny nämnd för bankkontorsetablering mycket väl kunna inrättas. Men inte för att hindra nyetablering, utan för att hindra nedläggning.

Wallenbergarnas Stockholms Enskilda Bank lyckades öppna detta lilla kontor på Sveavägen i Stockholm alldeles bredvid de stora bankpalats som tillhörde Skandinaviska Banken och Göteborgs Bank. Finansminister Gunnar Sträng misstycnte och inrättade Nämnden för bankkontorsetablering, för att se till att sådana "dumheter" inte upprepad.

Det fria ordet sitter trångt i Sverige

Yttrandefriheten är inskriven i grundlagen. Tryckfrihetsförordningen ger en alldeles särskild tyngd åt yttrandefriheten i tryckta skrifter. Men tryckta skrifter är det inte allom givet att kunna producera. Och allra minst att sprida.

Därför har internet växt fram som ett intressant alternativ till den traditionella tekniken. Men både den traditionella tekniken och internet kringskärs av en rad begränsningar. En nog så allvarlig sak är när dessa är av praktisk och ekonomisk natur, men det finns också myndigheter som försöker stoppa det fria ordet.

Det låter sig naturligtvis inte göras att släppa in var och en på debattplats i alla tidningar. Utrymmet är begränsat och läsarnas förmåga och intresse att ta till sig det som skrivs har sina gränser. Många har dessutom en högst bristfällig förmåga att uttrycka sig, vilket gör att läsarna skonas från många obegripliga rader genom debatt- och insändarredaktörers nit när det gäller att sälla och refusera.

Dock ska tidningarna enligt sina egna regler ge utrymme för repliker och tillrättalägganden om någon har blivit angripen. Men en sådan replik eller ett sådant tillrättaläggande väger lätt jämfört med det ursprungliga angreppet. Och det är inte alltid som tidningarna följer branschens regler.

En annan princip som gäller som rekommendation i branschen är att tidningarna ska vara generösa med att ta in åsiktsannonser, även sådana som strider mot tidningens egen linje. Men där sitter det ofta ännu mer trångt. Upprop för politiskt korrekta saker må kunna publiceras. Men det "politiskt korrekta" fyller ju redan de redaktionella sidorna. Det är däremot förmågan och viljan att publicera sådant som är avvikande och kritiskt mot den etablerade ordningen som utgör demokratins livsluft.

Tidning kämpar för begränsad yttrandefrihet

Här blåser det allt snävare vindar. Enligt Aftonbladets kulturchef Håkan Jaensson är till exempel Contra numer portförbjuden som annonsör i Aftonbladet. Vi hade två små annonser som gjorde reklam för Contra nummer 6 2000. De gav en hyfsad re-

Annons införd i Aftonbladet den 18 och 24 januari 2001 - numer förbjuden av Aftonbladets kulturchef Håkan Jaensson

spons, så hyfsad att vi tänkte att annonserna skulle kunna upprepas, om än inte varje gång Contra kom ut, så kanske någon gång om året. Nu är det tveksamt om det blir så. Efter ingripande av den syndikalistiska tidningen Arbetaren. Arbetaren har en stolt historia som förkämpe för det fria ordet. Tidningens eget tryckeri Federativ startades för att garantera tryckning åt dem som hade svårt att av politiska skäl finna en tryckare. Och under Andra världskriget var Arbetaren principfasta motståndare mot nationalsocialismen, något som fördelaktigt skilde dem från kommunistpressen som hela tiden höll med dem som Stalin för tillfället var lierad med – även när det var Hitler och nationalsocialismen.

Men idag är det alltså Arbetaren som går i bräsch för att få stopp på dem som uttrycker åsikter som inte passar etablissemanget. Även om vederbörande betalar sedvanligt annonspris. Den gamle Arbetaren-redaktören och förkämpe för yttrandefrihet Armas Sastamoinen skulle säkert vända sig i sin grav om han visste vad hans nutida efterföljare Petter Ljunggren lånar sig till på Arbetarens redaktion.

Och man kan förvisso fråga sig vilka hotelser som Aftonbladets kulturchef Håkan Jaensson råkat ut för, efter att först ha sagt att Aftonbladets kultursida skulle ha en väldig bredd på sina annonser, för att kort tid senare ändra sig 180 grader.

Petter Ljunggren har för övrigt också gett sig på Amnesty International för att det finns (gissningsvis gratis) annonser för Amnesty i tidskriften DSM (tidigare känd som Den Svenska Marknaden), en högerinriktad och marknadsvänlig tidskrift, som Arbetaren tydligen också misstycer till. I förlängningen av Arbetarens ansträngningar att fungera som yttrandefrihetens dödgrävare kan man se ett samhälle där det bara finns en åsikt. Lyckligtvis är Arbetarens inflytande minimalt, även om upplagan dessvärre är något större än Contras. Men i det här fallet har Arbetaren faktiskt utövat inflytande på landets näst största tidning.

Att göra reklam för en kontroversiell tidskrift som Contra låter sig tydligen inte göras i Aftonbladet nu längre. I andra tidningar går det dock utmärkt, till exempel hos konkurrenten Expressen (som dock tyvärr saknar de där billiga småannonserna som gjorde Aftonbladet intressant).

Förbjudet att annonsera om Siw Perssons JK-anmälan

Men det finns annat som inte heller kan diskuteras fritt. Efter riksdagsledamoten Siw Perssons oresonliga och obalanserade angrepp på motorcykelburen ungdom är entusiasmen för henne säkert begränsad bland Contras frihetssinnade läsare. Men nog borde hennes synpunkter på polis och

åklagarmyndighet i Skåne vara minst lika intressanta som hennes synpunkter på motorcykelklubbarna en gång. Om hon var en rättskämpe i det ena fallet så är det väl lite väl enkelt att göra henne till en rättshaverist i det andra fallet. Hon drivs säkert av samma patos i bägge ärendena, men i det ena fallet faller hennes åsikter i fällan "politiskt korrekta åsikter", i det andra fallet klassas hon som "kverulansparanoiker". Contra har inte borrarat i Siw Perssons göranden, vare sig när det gäller motorcyklister eller poliser. Så vi ska låta det vara osagt om hon plötsligt genomgått

mycket klarare bild av vad frågan handlade om än efter att ha läst dåliga referat i dagspressen).

Stopp på nätet

Rune Anderssons stoppade annons innehöll i stort sett bara en hänvisning till en webb-adress, där läsarna själva skulle få ta del av det material som annars filtrerats av tidningarna. Internets framväxt har naturligtvis gjort dem som vill ha kontroll över nyhets spridningen och åsiktsbildningen oroliga. Tänk om "fel" åsikter skulle göra sig gällande på nätet?

ANMÄLAN TILL JK

Läs riksdagsledamoten Siw Perssons (folkpartiet liberalerna) anmälan till Justitiekanslern av polismyndigheten i Skåne och åklagarmyndigheten i Skåne för maktmissbruk och korruption.

Läs hela anmälan i väggtidningen
www.boven1758.com

Per-Olof Nilsson, tel 0413 - 54 23 25

Annons stoppad av såväl Expressen som Sydsvenska Dagbladet, dock publicerad av Svenska Dagbladet den 29 oktober 2000 (annonsen är något förminskad av Contra). JKs beslut finns nu också på nätet: <http://www.justiekanslern.se>, klicka på beslut- tillsyns- ärenden - 2001-03-30.

en personlighetsförvandling. Vi tillåter oss att betvivla det. Men lämnar då öppet för om hon varit oseriös från början eller haft något att komma med hela tiden. Vi tycker dock att det är ytterst väsentligt att hennes synpunkter kan nå ut till väljarna så att de själv kan avgöra om de har förtroende för den riksdagsledamot de valt.

Det tycker inte den så kallat liberala tidningen Expressen och inte heller Sydsvenska Dagbladet. Bägge tidningarna har gått i bräschen för de senaste månadernas kampanj mot Siw Persson. Pensionären Rune Andersson som engagerat sig för hennes sak ville sätta in en annons i tidningarna där han hänvisade till en hemsida där Siw Perssons anmälan till JK fanns. Det gick inte för sig. Han vägrades, trots kontant betalning, annonsutrymme i bägge tidningarna (dock togs annonsen in i Svenska Dagbladet). På hemsidan fanns rörande Siw Persson i stort sett bara hennes JK-anmälan som är offentlig handling (vi kanske ska tillägga att vi inte blev övertygade om att Siw Persson hade rätt efter att ha läst JK-anmälan, men vi fick en

En som principfast slagit vakt om yttrandefriheten på nätet är Jan Axelsson och hans hemsida Flashback. Där kan man hitta information om det mesta som är kontroversiellt. Bland citaten från Contra hittar man till exempel anarister, narkotika-liberaler, militanta veganer, national-socialister, antifascistisk aktion, porr-liberaler, hembrännare och mycket annat. Axelssons budskap är att informationen ska vara fri. Det kanske inte är att förväna att en sådan liberal politik inte passar i den svenska nationalsocialismens centralort, Karlskrona. Kommunalarrådet Björn Fries har där långt utanför kommunallagens gränser drivit en kampanj för censur och inskränkningar i yttrandefriheten. Faktiskt inte olik den som drevs av andra socialister bara några tiotal mil söder om Karlskrona på 1930-talet.

Fries har ihärdigt kämpat för att genom olika ekonomiska påtryckningar "skära av linan" till Jan Axelssons webbhotell. Tyvärr lyckades han, åtminstone tillfälligt, i oktober förra året. Fries hotade med ofördelaktig publicitet för alla som hade att

göra med Axelssons leverantörer och han medverkade till att stora kunder hotade att lämna Axelssons leverantör av internetkapacitet. Det gällde även verksamheter som inte hade det minsta med Karlskrona kommun att skaffa och var alltså, så länge åtgärderna vidtogs av kommunen uppenbara brott mot kommunallagen. Att döma av de handlingar som Jan Axelsson efter flera månaders arbete och processande fått fram av Karlskrona kommun har det faktiskt varit kommunen som genomfört aktiviteterna. Visserligen hävdar kommunjuristen Lennarth Eriksson i Blekinge Läns Tidning att det varit fråga om hans "fritidsaktiviteter" som privatperson. Hur fritidsaktiviteterna resulterat i minst 336 sidor med kommunala handlingar har han hittills inte förklarat. Fortsättning lär följa. Till att börja en JO-anmälan, sedan möjligen en civilprocess mot Karlskrona kommun för att den motverkat ett privatägt företag i Stockholm, utan verksamhet i Karlskrona.

Det mest anmärkningsvärda i Fries-härvan är att han lyckats skapa en kartell som vägrat Axelsson leverans av internetkapacitet. De leverantörer av internetkapacitet som finns i Sverige är ett trettiotal. Men de allra flesta är beroende av ett fåtal större leverantörer. I en avslöjande dokumentation visar FNA - Axelssons nyhetsbrev - hur olika leverantörer utsatts för påtryckningar och hur branschorganisationen Svenska Operatörers Forum gemensamt stoppat Axelssons tillgång till nätet. Efter sex månaders uppehåll meddelar dock Flashback att man under våren ska komma tillbaka till nätet (gissningsvis från utlandet). När detta skrivs har det dock inte materialiserats (se vidare <http://www.fna.se> och <http://www.janaxelsson.org>). Under de gångna sex månaderna har yttrandefrihetens motståndare, med kommunalarrådet Björn Fries i spetsen, stoppat en av de få oberoende informationskanalerna i Sverige. Inte genom åtgärder i laga ordning, för lagen är entydig, Axelsson har grundlagen på sin sida. Ingen rättslig instans har ingripit mot Jan Axelssons webbhotell, som väl därmed får anses uppfylla kraven i svensk lag. Men genom myndigheters framtvingade ekonomiska påtryckningar på leverantörer till Axelsson har Fries uppnått samma effekt som yttrandefrihetslagstiftningen är uppbyggd för att förhindra.

SVERIGE-NYTT

Contras notisavdelning har i detta nummer sammanställts av Tommy Hansson och Carl G. Holm. De källor som refereras är inte direkt citerade, utan texten är en sammanfattning originalkällan om inte annat markerats med citationstecken.

Teologiskt inkorrekt

Om det velat sig väl kunde Växjö stift fått en både intressant och kompetent biskop i Agne Nordlander vid det senaste biskopsvalet. Nordlander, som tillhör Evangeliska Fosterlandsstiftelsen (EFS) och som tjänstgjorde i Etopien, fick flest röster i en förberedande valomgång. Biskop blev han likväl icke, och om orsakerna därtill vet Torsten Josephsson i boken *Med smak av nåd* (en festskrift tillägnad Nordlander, tryckt i Finland 2000) att berätta:

"Agne kom hem till Sverige trött och sliten. Nu som tidigare ville han inte göra reklam för sig själv. Han svarade 'fel' på de mest avgörande 'politiska' frågorna och ville inte kompromissa med sin övertygelse. Han kunde tänka sig att prästviga både män och kvinnor om de var lämpliga, inklusive dem som hade den gamla inställningen i ämbetsfrågan. Han kunde inte stödja en välsignelseakt av homosexuellt partnerskap av teologiska och bibliska skäl."

Till saken beträffande den sistnämnda punkten hör, att Nordlander var mycket väl insatt i frågeställningen efter att bland annat ha varit med i kyrkans homosexutredning. "Detta räckte", skriver Josephsson, "för att Agne Nordlander inte blev biskop."

"Ingen skam vara kommunist"

Författaren Karl N. Alvar Nilsson, beryktad korstågsfarare mot "högern" i alla dess former och författare bland annat till boken *Svensk överklass och högerextremism under 1900-talet*, tycker inte det är så farligt med kommismen eller kommunister. Det framgår tydligt i en debattartikel Nilsson skrivit i nummer 2 av *LO-Tidningen* 1999 med den belysande rubriken "Ingen ska skämmas för att vara kommunist".

Vi citerar ur Nilssons artikel: "Kommunism som beteckning på rörelser med målet att egendom bör vara gemensam eller i varje fall någorlunda jämnt fördelad är en

1800-talsföreteelse. Idéerna om egendoms-gemenskap är äldre... Antisemitismen kan förknippas med kristendomen... Innebär kristendomens roll när det gäller antisemitismen att vi bör ta avstånd från kristendomen? Bör porträtt av Martin Luther tas ned? Nej, de flesta tar avstånd från våldet och förtrycket, och tar i stället fasta på det kristna kärleksbudskapet... Ingen behöver skämmas för att vara kristen och blir inte anklagad för de illdåd som har följt i kristendomens spår. Den som kallar sig kommunist och inom demokratiens ram vill åstadkomma ett rättvisare och jämlikare samhälle ska inte behöva vare sig skämmas eller ställas till ansvar för detta."

Bortsett från att Karl Nilsson tycks sakna kunskap om den antisemitism som är oupplösligt förenad med 1800-talssocialismen – själva termen "antisemitism" myntades för övrigt av en europeisk socialist och då i positiv bemärkelse – förfaller han till samma resonemang som så ofta präglad den gråtilda vänstern: det faktum att ordet "kommunism" betyder egendoms-gemenskap gör att vi inte entydigt kan fördöma kommunismen. Nilsson borde vidare vara medveten om att ingenstans där kommunister sökt "åstadkomma ett rättvisare och jämlikare samhälle" har detta gått att förena med demokrati, frihet och

tolerans mot oliktankande.

Att jämställa kristendomen med dess förmenta antisemitism med en av 1900-talets stora, blodsbesudlade villoläror (kommunismen) tyder på långt gånge svagsinhet. Visst har enstaka kristna förgrundsgestalter genom seklerna varit antisemitiskt disponerade, men det har som nämnts åtskilliga socialistledare också varit – bland dem Karl Marx och de av Nilsson i artikeln nämnda Etienne Cabet och Charles Fourier. För att inte nämna att Sovjetunionen städse fört en antijudisk politik, nödtorftigt skrudad som "antisionism". Stalin planerade kort tid innan han avled att genomföra en ren förintelsepolitik mot landets judar. Judar betecknades i Sovjet ofta som "kosmopoliter" och "sionister". I dag är det oändligt mycket vanligare att aktiva kristna värda namnet engagerar sig mot judehat och antisemitism och dessutom stöder den hotade staten Israel, än att de ger uttryck för antisemitism.

Kommunistdiktatur är fortfarande en beklämmande realitet i länder som Kina (som varje år för övrigt genomför fler avrättningar än alla andra länder tillsammans, icke minst för politiska och ekonomiska "brott"), Nordkorea, Kuba med flera. Det är en skam att vara kommunist!

Ericssons Palme-kontakter

I samband med skildringen av Ericsson-krisen har det skrivits mycket om att Ericsson-chefen Kurt Hellström inte känner statsminister Göran Persson, eller veter-

ligt har andra kontakter med högre regeringsföreträdare. Annat var det förr. Björn Lundvall, som var VD för Ericsson på 1970-talet, hade exempelvis nära kontakter med dåvarande statsminister Olof Palme. Dessa kontakter skildras i boken *Ericsson. Historien om ett svenskt företag* (2000) av Lasse Åsgård och Christer Ellgren på följande sätt (sidorna 147–148):

”Så när Palme och Lundvall pratade om IB var det två kalla krigare som diskuterade en allvarlig gemensam angelägenhet.”[Härefter reciterar författarna Lundvalls personliga anteckningar: ’Därefter tog han upp IB-affären och förklarade, att det måste finnas en vägg genom vilken massmedia inte kommer...Han nämnde också samarbetet mellan IB och fackföreningsrörelsen under 50- och 60-talet och som avvecklades 1969, när det enligt statsministern hade fyllt sin uppgift. Detta samarbete var nödvändigt – för att spåra upp de finnar i rysk tjänst som kom i landet under denna period...’.] Efter det konstaterar Lundvall, som skrev ner sina anteckningar den 6 november, dagen efter att han hade träffat Palme, att det hade varit ett långt samtal som mest hade handlat om andra saker än Grekland.”

Så öppenhyärt kunde alltså Olof Palme vara gentemot en hög företrädare för det privata näringslivet i en vid just denna tidpunkt högeligen kontroversiell fråga. Vid ett annat tillfälle hade Lundvall och Palme ett nyanserat och framtal samtal rörande situationen i juntans Grekland, påkallat av Ericssons intresse av att etablera sig i detta land. Palmes synpunkter var härvidlag avsevärt mer balanserade än dem han torgförde i offentlighetens ljus.

”Flyktingar” från Chile

Förre statsrådet Georg Andersson (s), sedermera landshövding, hävdade i ett uppriktigt ögonblick inför pressen att den svenska regeringen fört en alltför godtrogen flyktingpolitik och bland annat under 80-talet beviljat asyl för ett stort antal chilensare med motiveringen, att dessa vore ”flyktingar”. I själva verket, ansåg Andersson, var de chilensare som kom till vårt land under 80-talet att betrakta som ekonomiska invandrare som helt enkelt ville få det bättre materiellt.

Statistik från Norrköping visar att endast 35 chilenska medborgare anlände till östgötametropolen 1975, det vill säga två år efter general Pinochets maktövertagande. Härefter ökade invandrarvolymen från

Chile – 1980 kom 429 chilensare, 1985 516 och 1990 – då Pinochet avgått som statschef – kom 796 personer från Chile.

Ju mer demokratiskt Chile blev efter hand som 80-talets framskred, desto fler blev således ”flyktingarna”!
(*Norrköpings historia. 1900-talet. Red. Hans Nilsson. Källa: Statistisk årsbok, statistikkontoret Norrköpings kommun.*)

”Sverige inte längre neutralt”

Det menar kristdemokratiske ledaren Alf Svensson i en intervju i tidningen *Kristdemokraten* (23 mars 2001). Följaktligen bör Sverige ompröva sin traditionella säkerhetspolitiska doktrin, menar Svensson som citeras: ”Säkerhetspolitik på 2000-talet handlar inte om Sveriges nationella gränser, utan om att finnas med på den internationella scenen.” Ett kanske något överraskande uttalande för den som trodde att ett av svenskt försvars viktigaste mål är att skydda landets gränser från främmande invasionsföretag...

Däremot svävar Svensson på målet vad avser svenskt medlemskap i NATO. Han hävdar: ”Vad man ska beakta då man talar om Natomedlemskap, är: hur reagerar Ryssland? Man måste se till att de krafter i Ryssland som i dag vill se landet som en ny militärmakt igen inte får vatten på sin kvarn.”

Motsägelsefullt KDU

Det har väckt viss uppmärksamhet att det kristdemokratiska ungdomsförbundet (KDU) i ett utspel krävt gratis kondomer till ungdomar. Motivet är att detta skulle minska det ökande antalet tonårsaborter. Samtidigt säger KDUs Dan-Ove Marcelind: ”Men vi lever i ett samhälle där tonårskulturen är väldigt sexualiserad.” Sexfixeringen förklaras alltså vara en viktig orsak till det ökande antalet aborter bland svenska tonåringar.

KDU tycks här ha hamnat i en motsägelse av det klassiska slaget: Aborterna bland ungdomar ökar. Gratis kondomutdelning förutsätts minska aborterna. Men samtidigt torde sådan kondomdistribution öka sexfixeringen. Som i sin tur leder till ökande aborter. Osv.

(*Kristdemokraten, Stockholm*)

”Rätt stänga av dialysapparaten”

I förra numret av *Contra* berättade vi om hur läkarna vid Kärnjukhuset i Skövde tog livet av 86-åriga Åke genom att avbryta hans livsuppehållande dialysbehand-

ling. Nu har socialstyrelsens tillsynsenhet i Göteborg granskat ärendet och förklarat att det var helt riktigt att ta livet av Åke. Åkes son anmälde den avbrutna dialysen till Socialstyrelsen och dit har de ansvariga läkarna vid Kärnjukhuset yttrat sig. De förklarade att Åke var aggressiv och glömsk och inte förstod varför han skulle ha dialys. Det var enligt Socialstyrelsen skäl goda nog för att avbryta dialysen. Som framgick av artikeln i förra numret av *Contra* hade Åke dock oroligt frågat sin son varför han inte längre fick analys. Åke avled en dryg vecka efter det att dialysen avbrutits.

Blåsig kring Lars Hillersberg

I förra numret av *Contra* berättade vi att Lars Hillersberg tilldelats en statlig konstnärslön, trots sina motbjudande antisemitiska alster. Frågan har sedan dess debatterats livligt i bland annat *Dagens Nyheter* och kulturminister Marita Ulvskog hävdar att hon inte kände till Hillersbergs antisemitiska alster när belöningen klubbades.

Det var inte bara judar som utsattes för tarvliga påhopp i Hillersbergs vulgära tidning *Puss*. ”Kapitalisten” och folkpartiledaren Sven Wedén föräddades en helsida som med marginal underskred de flesta lågvattenmärken. Wedén var tångfabrikant. *Puss* hyrde in en modell, tog en bild där modellen slet i sin erigerade penis med en hovtång och sedan satte man i ateljén Wedéns huvud på modellen. Det hela utgjorde sedan ett ”konstnärligt” angrepp på kapitalismen, småföretagsamheten och Folkpartiet. Vål värt en konstnärbelöning kan man tänka.

Tyst om Predikaren!

I *Contra* nummer 2 2000 fanns en artikel om översättningen av Predikaren 10:2 i den nya Bibelöversättningen. Trots att det hebreiska originalet – och alla andra kända översättningar inklusive 1917 års svenska översättning – har en text om att den vise har sitt hjärta åt höger och dåren sitt hjärta till vänster, så har både höger och vänster försvunnit i 1999 års svenska översättning. Man kunde ha förväntat sig en förklaring till att översättningen avviker från originalet i de noter och förklaringar som först nu utgetts av Bibelkommissionen. Men icke ett ord sägs om manipulationsarbetet av Predikaren 10:2!

UTLANDS-NYTT

”Pacifisten” Gandhi

Den indiske ledaren Mohandas Gandhi, med hederstiteln ”Mahatma”, är ju i dag (till stor del välförtjänt) ansedd som en av mänsklighetens helgongestalter. Oftast är det Gandhis ickevålds-strategi i den indiska kampen för självständighet gentemot det brittiska imperiet som därvidlag brukar uppmärksammas. Men Gandhi var inte så konsekvent ”pacifistisk” under hela sin bana som offentlig person.

Gandhi – inte så pacifistisk som man kunde tro.

Gandhi var som bekant i yngre år verksam som advokat i Sydafrika, där han kämpade för den indiska folkgruppens rättigheter i det sydafrikanska samhället. Vad som är mindre känt är att Gandhi uppmanade indierna i Sydafrika att visa sin solidaritet med briter genom att delta på Storbritanniens sida mot de sydafrikanska gerillaförbanden i Boerkriget (1899–1902). Saken komplicerades dock av att briter inte vill ha med några indier i sin armé, varför frågan föll. I stället bildade Gandhi ett indiskt sjukvårdskompani.

Icke-vålds-strategin, omfattande så kallad civil olydnad, började Gandhi utforma då den vita sydafrikanska regeringen införde de beryktade passlagarna; alla ickevita sydafrikaner måste ha ett särskilt pass, försett med fingeravtryck, på sig.

(Nyhetsbrev Indien, Stockholm)

DMZ bra för vildlivet

Den demilitariserade zonen (DMZ) mellan Nord- och Sydkorea längs 38e breddgraden anses vanligen vara en avskräckande kvarleva från det kalla krigets dagar. Detta är emellertid knappast en korrekt beskrivning, åtminstone inte vad gäller djur- och naturlivet.

Faktum är att det finns ett ovanligt rikt ekosystem i DMZ, något som orsakats av att inga människor bebott området under

ett halvsekel. Det sydkoreanska miljöministeriet beräknar att det finns omkring 2200 levande varelser – varav ett hundratal sällsynta – i den demilitariserade zonen. Omkring 100 växter, djur och mikroorganismer betecknas som sällsynta, utrotningshotade eller tidigare icke registrerade. Sedan en längre tid tillbaka umgås regeringen i Seoul med planer på att utse den demilitariserade zonen till ett ekologiskt reservat, särskilt efter det interkoreanska toppmötet i Pyongyang i juni 2000. Planer finns dessutom på att göra DMZ, när kommunikationerna mellan de båda koreanska staterna utvecklas vidare, till ett mål för miljöturism.

Många forskare och miljöaktivister vill dock hellre att området förblir orört. President Kim Dae-jungs förslag är att uppdra åt FN-organet UNESCO att utse Sachonområdet i den militära buffertzonen till ett så kallat gränsöverskridande biosfärreservat (engelsk förkortning TBR). Detta skulle medföra att såväl Nord- som Sydkorea fick ansvar för områdets tillsyn och bevarande.

(Korea Now, Seoul)

Positivt med Sharon

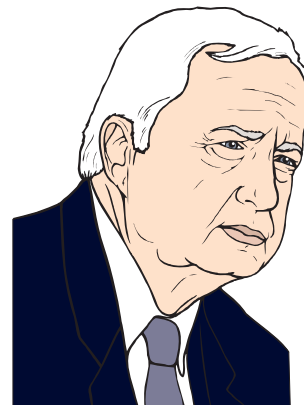
Innan Likuds Ariel Sharon tillträdde som israelisk premiärminister stod olyckskorparna i kö med budskapet, att nu var katastrofen hotande nära. Många betvivlade att Sharon skulle lyckas med att ens bilda någon regering, och om så skedde skulle den enbart komma att bestå av mer eller mindre extrema högerpartier.

Olyckskorparna ser ut att ta miste – än en gång. Liksom man gjorde när likudledaren Menachem Begin valdes till regeringschef på 70-talet. Begin blev som bekant historisk med att under överinseende av USAs president Jimmy Carter sätta sitt namn på ett fredsavtal med Egyptens president Anwar Sadat. De arabiska extremisterna tvingades bita i gräset.

Det kan mycket väl komma att visa sig att högermannen Sharon har betydligt större förutsättningar att åstadkomma en varaktig fred med palestinierna än vad vänstermannen Ehud Barak någonsin skulle ha kunnat få. Det har under 90-talet ofta talats om den förment välsignelsebringande Oslodeklarationen med den ”fredsprocess” som antogs följa i dess

spår, men vid en titt i backspegeln har det pågått oavbrutna våldshandlingar ända sedan mötet i Oslo 1993. Fler israeler dödades i palestinska attentat efter Oslo än vad som skedde innan processen inleddes. Formellt är Sharon bunden av tidigare ingångna avtal och har hittills intagit en påfallande modest attityd. Förutsättningen för att Sharon skall ha någon anledning att respektera ingångna avtal är naturligtvis att också motparten gör det. Det palestinska så kallade al-Akza-upproret (även kallat ”den nya intifadan”) visar emellertid klart att de palestinska ledarna och främst Yassir Arafat högaktningfullt struntar i alla fredsprocesser.

I själva verket kan valet av Ariel Sharon visa sig vara mycket positivt för en långsiktig fred i Israel och Palestina. Tidskriften *Menorah* (1/2001) framhåller genom analytikern Marie-Helene Boccara i Tel Aviv: ”Till skillnad från Sharons två föregångare på premiärministerposten, Bibi Netanyahu och Ehud Barak, har inte Sharon

behov av att vara alla, inklusive världssamfundet, till lags. Han är pragmatiker och kommer att göra det som han anser vara rätt för Israel och dess medborgare. Att dra in Israel i ett krig är inte det rätta – det vet Sharon. Men initierar arabvärlden med Sharon som förevändning ett krig mot Israel så kommer han att svara på det sätt som han anser vara nödvändigt.”

Israels i mångas tycke alltför långtgående eftergiftspolitik inleddes egentligen redan under Arbetarpartiets Yitzhak Rabins tid som premiärminister. Den tidigare ”höken” Rabin drabbades på äldre dagar av någon sorts sentimental fredsövertygelse i tron att han skulle kunna beveka de hårföra palestinierna och araberna. Så blev inte fallet, eftersom palestinierna/araberna alltid ansett en långtgående israelisk fredsvilja vara ett tecken på svaghet, som måste utnyttjas till varje pris. När israeliska ledare erbjudit eftergifter

har palestinierna och deras uppbackare bland arabstaterna bara rynkat på näsan och ställt ännu radikalare krav. Slutmålet är och förblir att köra judarna ut i Medelhavet.

Daniel Pipes skriver i en analys i *The American Spectator* (2/2001): "Israelerna hade utformat en elegant knuffa-dra teori vad beträffar sin diplomati: mellan israelisk styrka och arabiskt hopp om en bättre framtid, föreställde de sig att araberna skulle kunna bli motiverade att ställa in den långvariga, antisionistiska kampanjen. Båda antagandena, hur förnuftiga de än lät, slog helt fel. I detta tillhörde Oslo-processen en tradition av misslyckad diplomati som litar till att eftergifter till en motståndare beträffande något av det han vill ha förhoppningsvis skall göra honom mindre fientligt inställd. Det fungerade inte för Neville Chamberlain med Hitler; eller för Richard Nixon med Brezjnev. Israelerna erbjöd långt mer än några av dessa och fick i gengäld ännu mindre tillbaka."

En annan reflektion som många vänsterinriktade fredsaktivister i Israel tvingats göra är att Arafats politik och kompletta ovilja att få slut på oroligheterna krossat "fredsvänstern" i Israel.

Tommy Hansson

Bush har rivstartat

Efter George W. Bushs första månader som amerikansk president tvingas också hans belackare konstatera, att den nye statschefen gjort en rivstart i sitt ämbete. Bush har inte bara hunnit bomba Bagdad, en åtgärd vars vishet i och för sig kan diskuteras. Han har också hållit sin agenda från valrörelsen, han har satt dagordningen för kongressen "och han har tagit kontroll över sin tidsanvändning i Vita Huset på ett sätt vi inte sett på årtionden". För den sistnämnda analysen svarar Hans Bergström, docent i statskunskap och blivande chefredaktör på *Dagens Nyheter* i en kommentar i tidskriften *Internationella Studier* (nummer 1 2001).

Bergström anför följande faktorer som påverkat Bushs rivstart: Valröran i Florida visade sig, till skillnad från mångas förmodanden, bli till fördel för Bushs start i Vita huset. Eftersom förväntningarna var så lågt ställda, och eftersom många bedömare (felaktigt) antog att Bush i alla fall är ganska korkad, blev verkligheten överraskande positiv. "Medan massmedierna var helt upptagna av rösträkning och domsto-

lar", skriver Bergström, "kunde Bushs team i lugn och ro förbereda maktövertagandet". Dessutom har Bush enligt Bergströms analys "haft en genomtänkt outsider/insiderstrategi". Chanserna att bli president är inte speciellt goda om man kan förknippas med det politiska etablissemanget i Washington. Därför har Bush som delstatsguvernör understrukt att han är en "outsider" som vill bekämpa korruptionen i huvudstaden. Liknande målsättningar förklarade sig även Jimmy Carter, Ronald Reagan och Bill Clinton ha (dock inte Bushs pappa, George Bush, som i hög grad tillhörde Washington-etablissemanget, men som kunde dra nytta av den good-will hans tid som vicepresident i den populära Reagan-administrationen gav).

Och även om Bush junior inte har så stor erfarenhet av Washington, så omger han sig med personer som i hög grad har det, främst vicepresident Dick Cheney och stabschefen Andrew Card. Cheney har varit ledamot i representanthuset, president Fords stabschef samt försvarsminister under Bush den äldre (inte under Reagan, som Bergström felaktigt skriver).

Man bör också tillägga, att Bush har gynnats av de många skandalerna under Clinton-eran, som medtävlaren Al Gore aldrig lyckades lösgöra sig ifrån.

Bland de beslut Bush fattat, och ett som tyder på stort politiskt mod, är det att riva upp Kyotoprotokollet från 1997, under vars premisser utsläppen av så kallade växthusgaser skall minska. Bush klar gjorde, att avtalet blir alltför kostsamt för

den amerikanska industrin och att USA därför inte har för avsikt att tillämpa det. Bush ogillar också att avtalet undantar u-länderna från kravet att minska på växthusgaserna, däribland koldioxid.

Krönikören i *Chicago Tribune*, Steve Chapman, lyfter i en artikel i den konservativa tidskriften *National Review* (19 februari 2001) fram ett i hans tycke viktigt skäl till George W. Bushs framgångar: sömnen. Bush har nämligen, i likhet med företrädaren och partibrodern Reagan, gjort sig känd för sin vana att inte försumma sömnbehovet. Bush förklarar således aldrig gå till sängs efter klockan 21.30 och aldrig stiga upp före 06.00. Det har hänt att han skickat hem middagsgäster redan 20.30 med motiveringen, att det nu var dags för honom att ikläda sig pyjamasen.

"Bushs inställning", avslutar Chapman sin artikel, "kan ge konservativa en ny slogan: den regering som slumrar mest är den bästa regeringen."

45 år som slavar

Två sydkoreaner som försvann i samband med Koreakriget (1950-1953) dödförklarades efter kriget. I själva verket hade de satts i slavarbete i en nordkoreansk kolgruva. De lyckades fly och ta sig till Sydkorea 1998, efter 45 års fångenskap.

När de kom hem fick de till sin förvning vera att den enes son gift sig med den andres dotter!

(Metro)

Kirkpatrick förordar robotförsvaret

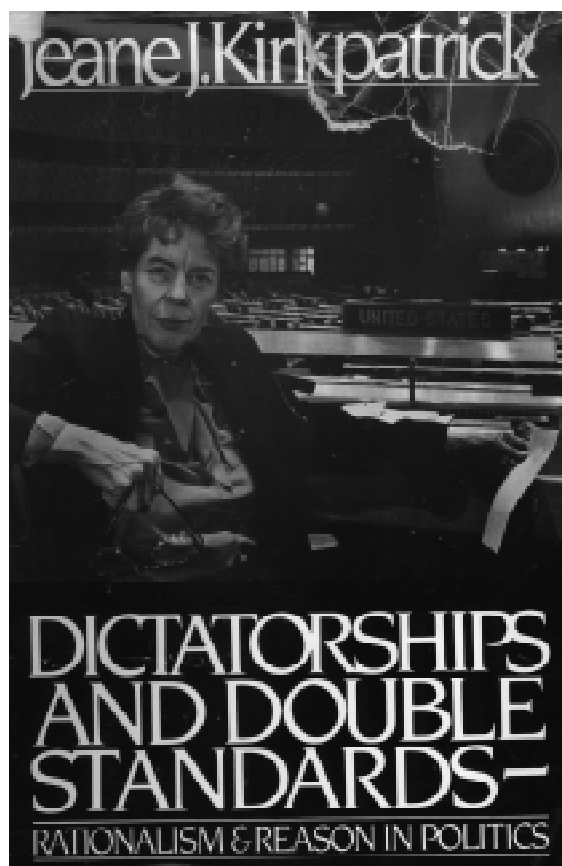
När nu vår artikelserie ”Kalla krigets hjältar” går in på sjunde (!) året är det dags att presentera den första – men inte sista – kvinnan i församlingen. Det är Jeane J. Kirkpatrick, amerikansk FN-ambassadör och en av Ronald Reagans närmaste medarbetare under hans första ämbetsperiod som Förenta staternas president. Kirkpatrick tillförde med sina djupa insikter i totalitarismens väsen Reagan-administrationen ovärderlig kunskap.

Jeane Jordan föddes den 19 november 1926 i Duncan, Oklahoma. 1948 utexaminerades hon från Barnard College och tog 20 år senare filosofie doktorsexamen vid Columbia-universitetet i New York på en avhandling om Peronist-rörelsen i Argentina. Under ett års tid studerade hon vid Paris-universitetets Institut för statskunskap. 1955 gifte hon sig med affärsmannen Evron Kirkpatrick med vilken hon skulle få tre söner. 1967 började Jeane J. Kirkpatrick undervisa vid Georgetown-universitetet i Washington, där hon upprätthöll Leavey-professuren.

Kirkpatrick var länge en aktiv medlem av det demokratiska partiet i USA och stödde, jämte sin make, senator Hubert Humphrey som på sin tid var Lyndon Johnsons vicepresident och senare medtävlare till Richard Nixon i presidentvalet 1968. Jeane Kirkpatrick blev emellertid med tiden frustrerad över det demokratiska partiets politik i allmänhet och utrikespolitik i synnerhet. Särskilt upprördes hon över de vänsterinriktade krafternas inflytande över partiet från och med George McGovern's nominering som demokratisk presidentkandidat 1972.

FN-ambassadör

Dock valde Kirkpatrick att tillsvidare kvarstanna i demokratiska partiet och blev organisatör i grupperingen Koalitionen för en demokratisk majoritet, vilken ansågs vara en del av den omskrivna så kallade neokonservativa rörelsen bestående av före

Jeane J. Kirkpatrick var amerikansk FN-ambassadör och en av den första Reagan-administrationens viktigaste medlemmar. Nu råder hon president George W. Bush att satsa på ett robotförsvaret för att skydda USA mot hotande diktatorer.

detta vänsteranhängare som blivit aktiva antikommunisterna. I slutet av 1970-talet blev så Kirkpatrick alltmer kritisk till president Jimmy Carters politik gentemot Tredje världen. Hon valde att utveckla sina synpunkter i den viktiga neo-konservativa tidskriften *Commentary*.

När Jeane J. Kirkpatrick 1979 publicerade sin uppsats ”Dictatorships and Double Standards” blev Ronald Reagan, som 1976 så när hade vunnit republikanernas nominering men till slut fick ge sig till förmån för Gerald Ford (som förlorade till Carter i valet), intresserad av henne. Inför presidentvalet 1980 stödde hon öppet, ehuru fortfarande formellt demokrat, Reagan. Som tack för det stödet blev hon utnämnd till USAs ambassadör vid Förenta nationernas generalförsamling (FN) i New York; som sådan fick hon status av regeringsmedlem.

Vilka åsikter var det då som attraherade Reagan? I korthet kan de sammanfattas så, att det var bättre för USA att ha stöd av några högerinriktade diktatorer än att samma länder styrdes av USA-fientliga

vänsterregimer. Artikeln riktade bland annat skarp kritik mot Carter-regeringspolicy att kritisera auktoritärt styrda länder som bröt mot de mänskliga rättigheterna, men utlovade att överlämna Panama-kanalen till just ett sådant land: Panama under vänsterdiktatorn Omar Torrijos. Kirkpatrick var också mycket kritisk till Carters politik i Nicaragua och El Salvador. I boken *Dictatorships and Double Standards: Rationalism & Reason in Politics* – en essäsamling utkommen 1982 – skriver hon bland annat följande (sidan 74):

”FSLN [Sandinisterna] var inte utrikesdepartementets föredragna ersättning för Somoza. Icke desto mindre var USAs politik under Jimmy Carter, från våren 1977, när utrikesdepartementet annonserade att man stoppade en utlovad vapenleverans till Somozas regering, till och med sommaren 1980, när administrationen säkrade stöd i kongressen för ett biståndspaket om 75 miljoner dollar till Nicaragua, vida mer Sandinist-vänlig än Somoza-vänlig, bortsett från det faktum att Somoza och hans

regering var lika ihärdigt vänskapliga gentemot USAs intressen och önskemål som Sandinisterna var fientliga och icke-responsiva.”

I blåsväder

Carters politik, förklarade Kirkpatrick i sin berömda uppsats, syftade aldrig till att föra de marxistiska Sandinisterna till makten i Managua. Snarare ville man i ett missriktat demokratiskt nit bli av med en auktoritär och korrumpad regim – den som leddes av Anastasio Somoza – till förmån för demokratiskt styre. Det kalla krigets antikommunism, menade Carter och hans medarbetare såsom nationelle säkerhetsrådgivaren Zbigniew Brzezinski, var förlegad och borde ersättas av en ”modern” politik inriktad på att stärka respekten för mänskliga rättigheter.

Problemet var bara, att demokrati av västerländsk modell var föga utvecklad i Nicaragua och övriga Central- och Latinamerika. Följden blev, att när det amerikanska stödet för Somozas regering inställdes så var Sandinisterna den enda välorganiserade politiska kraft av betydelse som återstod. För övrigt var inte alla sandinister ideologiskt medvetna marxister. En av de utsprungliga juntamedlemmarna var Violeta Chamorro, vilken 1990 blev landets nya, demokratiska president sedan Sandinisterna förlorat de första demokratiska valen sedan Somoza störtades. En viktig orsak till det demokratiska maktbytet var den amerikanska politik som tillämpades under Reagans åttaåriga presidenttid (och som det i och för sig stormade ordentligt kring) som syftade till att stärka oppositionen i Nicaragua inklusive den antikommunistiska *contras*-rörelsen.

Jeane J. Kirkpatrick tvekade aldrig att säga sitt hjärtas mening, vilket ledde till att hon ofta råkade i blåsväder under sin tid som FN-ambassadör. En uppmärksam konflikt hade hon med Reagans förste utrikesminister, general Alexander M. Haig, Jr., vilken gällde förhållandet mellan USAs FN-ambassadör och utrikesminister. Haig ansåg inte att Kirkpatrick som FN-ambassadör skulle ha regeringsmedlems status. De båda storheterna var ibland oense också i sakfrågor, vilket avspeglades i USAs FN-politik. Den 4 juni 1982 lade Kirkpatrick in sitt veto mot en resolution som stöddes av en majoritet i FN:s säkerhetsråd, vilken pläderade för ett omedelbart eld upphör i konflikten mellan

Storbritannien och Argentina i det pågående Falklandskriget. Även Storbritanniens FN-ambassadör lade av naturliga skäl in sitt veto.

Kirkpatrick tvingades dock, bara ett par minuter efter vetot, deklarerat följande: ”Jag har av min regering instruerats att redovisa det faktum att, om det vore möjligt att ändra vår röst, vi skulle vilja ändra den från ett veto, ett nej, till en nedlagd röst”.

Hök och duva

Vid tiden för omröstningen i FN befann sig Reagan och Haig i Europa och hade inte möjlighet att ge detaljerade instruktioner till sin FN-ambassadör. Efter incidenten uppkom ett animerat meningsutbyte mellan Kirkpatrick och Haig som svårt besvärade president Reagan. Det hela slutade, något överraskande, kan man tycka, att Alexander Haig såg sig föranlåten att avgå som utrikesminister i juni 1982. Därmed hade Kirkpatrick betydligt stärkt sina aktier inom den republikanska administrationen.

Jeane Kirkpatrick lyckades härefter få Reagan att i sin utrikespolitik prioritera Centralamerika. Till den ändan utnämnde presidenten förre utrikesministern Henry Kissinger till ordförande i Nationella tvåpartikommissionen om Centralamerika. Reagan utsåg Kirkpatrick till sin personliga representant i kommissionen.

Vid det republikanska partikonventet i Dallas 1984 – som enhälligt återvalde Reagan som partiets presidentkandidat – fick Jean J. Kirkpatrick äran att hålla det officiella utrikespolitiska talet. Hon möttes av öronbedövande bifallsyttringar. Det var knappast någon hemlighet att hon eftersträvade någon av posterna som utrikesminister eller nationell säkerhetsrådgivare i den andra Reagan-administrationen, efter det att Reagan enkelt besegrat Walter Mondale i valet 1984. Helt klart hade hon de erforderliga kvalifikationerna. Saken var emellertid den att George P. Shultz (som efterträtt Al Haig) och Robert McFarlane hade cementerat sina positioner som utrikesminister respektive nationell säkerhetsrådgivare.

Följden blev att Kirkpatrick avgick som FN-ambassadör tidigt under året 1985. Två månader efter sin avgång blev hon registrerad republikan. Utrikespolitiskt var Kirkpatrick vad man brukar kalla för ”hök”, medan hon inrikespolitiskt – även som republikan – bibehöll sina liberala prefe-

renser.

Rådgivare åt Dole

Jeane Jordan Kirkpatrick var den mest långlivade FN-ambassadör USAs haft på 20 år; bara tre har till dags dato hållit posten under längre tid. Hon talade – talar – flytande spanska och franska. Efter sin avgång som FN-ambassadör återvände hon till sin lärarsyssla vid Georgetown-universitetet och blev en eftersökt talare. Hon fungerade även som utrikespolitisk rådgivare till Bob Dole i dennes misslyckade presidentvals kampanj 1996. Hon hade chansen bli nominerad som republikansk kandidat till senaten i mitten av 1990-talet för Maryland men valde att ej kandidera.

Den essäsamling Kirkpatrick gav ut 1982 innehåller flera uppsatser av stort intresse för den som intresserar sig för grundläggande frågor rörande amerikansk utrikespolitik och frågor av ideologiskt intresse. Hennes inställning till Washingtons politik visavi Central- och Latinamerika har redan berörts. Om kommunismens strategi för att vinna anhängare utlåter hon sig på följande tänkvärda sätt i uppsatsen ”Reflections on Totalitarianism” (sidan 136):

”Kommunismen växer inte genom att sprida och vinna stöd för sina egna värderingar. Varken medlemmar eller anhängare rekryteras regelbundet på grund av kommunistiska värderingar. Kommunismen växer genom att identifiera sig med konkurrerande rörelers prestigesymboler och på så sätt otydliggöra frågor, insatser och inriktningar... Den kommunistiska rörelsen är en trojansk häst därför att den systematiskt döljer sin identitet – i sin propaganda och organisationstaktik”.

Bättre kunde det knappast ha sagts.

Nästän fyllda 75 år fortsätter Jeane Kirkpatrick att engagera sig i amerikansk regeringspolitik, och i den inflytelserika, konservativa tidskriften *National Review* (22 januari 2001) råder hon den nyttillträdde presidenten George W. Bush att satsa på att förbättra utbildningen i USA samt att se till att landet får tillgång till ett effektivt robotförsvar i syfte att slå vakt om nationens gränser och folkets säkerhet gentemot olika diktatorer ”vilka lyckats stjäla, tiggas och köpa massförstörelsevapen som kan nå våra stränder.”

För Kirkpatrick är det viktigt att USA bibehåller sin styrka på alla plan. Bara på så sätt kan man ganatera en framtid i fred och frihet. ✍

USA-vänsterns hatkampanjer

När George W. Bush utsåg sin regering sökte hämnadlystna demokrater göra livet surt för åtminstone två av Bushs kandidater – blivande justitieministern John Ashcroft och tilltänkta arbetsmarknadsministern Linda Chavez. Det störde demokraterna att båda dessa nominerade var ideologiskt medvetna konservativa. Vi vet hur det gick: John Ashcrofts nominering gick igenom senaten trots hårt demokratiskt motstånd, medan pressen på Linda Chavez ledde till att kandidaturen drogs tillbaka.

Bakom kampanjen mot Ashcroft, tidigare senator och guvernör i Missouri, låg anklagelser om "rasism". Representanthusledamoten Maxine Waters, en svart vänsterradikal från det demokratiska partiet, påstod vid ett tillfälle: "Senator Ashcroft handlar som en rasist, går som en rasist och talar som en rasist." Den beryktade Jesse Jackson anslog liknande tongångar. Bakgrunden var att republikaner i senaten, anförda av Ashcroft, nekat domaren Ronnie White en federal domstolsplats. White är afroamerikan. Svarta aktivistgrupper såg ett gyllene tillfälle att klämma åt en uttalat konservativ politiker under förevändningen att det *per se* var rasistiskt att avvisa en svart domarkandidat.

Ingen har kunnat bevisa att John Ashcroft skulle vara rasist. Genom att trots detta antyda att han var det hoppades man att så mycket smuts ändå skall fastna på Ashcroft att han blev politiskt omöjlig. Huvudskälet till att Ashcroft och hans republikanska senatskolleger avvisade White var att denne i ett tidigare fall pläderat för en ny rättegång för en dömd massmördare. (Skillnaden mellan White och kandidaten till högsta domstolen Clarence Thomas, vars nominering godkändes trots anklagelser om sexuella trakasserier mot Anita Hill i början på 90-talet, är att Thomas till skillnad mot White är konservativ; då är det, i vänsterns ögon, legitimt att underkänna en svart för ett visst ämbete).

Ytterligare ett exempel på Ashcrofts förmenta rasism skulle vara att han under sin tid som justitieminister i Missouri motsatte sig "frivillig desegregering". Det förutsätts då att bara en rasist, eller åtminstone en osedvanligt "okänslig" person, kan vara motståndare till en politisk "desegregationsplan", särskilt en "frivillig" sådan. Fakta i målet är dock att varje

justitieminister i delstaten Missouri sedan 1980 har bekämpat den av delstatsdomstolen beordrade desegregationsplanen, som inte bara kostade tre miljarder dollar (cirka 30 miljarder kronor i nuvarande penningvärde) utan också hade den egenheten att den ständigt misslyckades med att integrera skolorna i storstäderna St. Louis och Kansas City. Så om Ashcroft på grund av sitt motstånd mot planen var rasist, så måste även hans efterträdare som delstatlig justitieminister William Webster och Jay Nixon (den senare med demokratisk partitillhörighet) vara rasister. Det är det dock ingen som hävdar.

Det lades också i fatet för Ashcroft att han var och är motståndare till positiv särbehandling (affirmative action) av minoriteter och en särskild lagstiftning för "hatbrott" (dock ratificerade Ashcroft i Missouri ett lagförslag om hatbrott).

I fallet Ashcroft misslyckades demokraterna och den övriga organiserade vänstern med sin hatkampanj. Bättre lycka hade man med utnämningen av Linda Chavez, en annan övertygad konservativ, till arbetsmarknadsminister. Här gällde inte frågan ras eftersom Chavez själv är av hispanisk härkomst. Chavez anklagades för att ha haft "svart" arbetskraft i form av den guatemalteckiska illegala invandraren Marta Mercado. Mercado var inneboende i familjen Chaves under 90-talet och hjälpte då och då till med göromål i hushållet.

Redan när president George W. Bush nominerade Linda Chavez till en ministerpost borde han ha insett att det skulle bli problem. Chavez tillhör nämligen USAs mest värtaliga motståndare till tvåspråkig utbildning; hon menar att personer av utländsk härkomst måste lära sig engelska för att smälta in i det amerikanska samhället. Chavez har också genom åren principiellt avvisat idén om positiv särbehandling till förmån för "färgblinda", lika möjligheter för alla amerikanska medborgare. Chavez synsätt framstår som särskilt övertygande med tanke på att hon själv är "hispanisk" vars släktrötter i delstaten New Mexico går fyra generationer tillbaka. Nationellt känd blev Chavez första gången när hon av president Ronald Reagan utsågs till ledare för den amerikanska kommissionen för medborgerliga rättigheter (U.S. Commission on Civil Rights). Hon tillhörde då fortfarande det demokratiska

John Ashcroft blev justitieminister trots vänsterns hatkampanj.

partiet och var aktiv i den amerikanska lärarfederationen (American Federation of Teachers). Bland annat hade Chavez satt ihop den skrivelse i vilken organisationen stödde Ted Kennedy som demokratisk presidentkandidat 1980, samme Kennedy som i senaten gick i spetsen för det demokratiska motståndet mot Ashcrofts och Chavez nomineringar.

När Chavez, som är en övertygad, "hökrik" antikommunist, bytte parti sa hon (precis som Reagan tidigare) att det inte var hon som lämnade demokraterna "utan det var demokraterna som lämnade mig". Hennes motståndare hävdar att hennes åsikter är "kontroversiella", men egentligen står de väl i samklang med opinionen bland medelamerikanerna som inte heller vill ha tvåspråksundervisning eller positiv särbehandling.

I fallet Marta Mercado valde Linda Chavez att under något år i början på 90-talet av humanitära skäl hjälpa en ung kvinna som hon visste hade det svårt (Mercado hade bland annat blivit utsatt för misshandel). Hon gav då och då fickpengar till Mercado, uppmuntrade henne att lära sig engelska och hjälpte henne slutligen att återvända till Guatemala i Centralamerika. Chavez visste att Mercado hade kommit in i landet illegalt, men, som hon sa: "När människor är i nöd kollar jag inte om de har gröna kort eller inte". Mercado har senare återvänt till USA och är numera amerikansk medborgare.

George W. Bushs huvudkoncept som republikansk politiker har varit och är alltså "barmhärtig konservatism" (compassionate conservatism). Det var ju precis det som Linda Chavez hade tillämpat! Här hade Bush ett gyllene tillfälle att, genom att hålla fast vid nomineringen av Chavez, visa att han menade allvar. Han tog tyvärr inte vara på den möjligheten, utan när Chavez avsåg sig ministerposten på grund av all uppståndelse så hade Bush inget att invända.

Tommy Hansson

Arvidson – svenska skolans dödgrävare

Stellan Arvidson (1902–97) kallas i egenskap av tongivande ideolog bakom den stora svenska skolreformen ”den svenska grundskolans fader”. Arvidson var litteraturhistoriker och politiskt hemmahörig på socialdemokraternas vänsterflygel. Bland uppdragen hörde ordförandeskap i Svenska författarföreningen och Föreningen Sverige-DDR. Arvidson är given i vår serie ”De förstörde Sverige”.

Stellan Arvidson föddes i Vänersborg, där fadern Emil Arvidson var stadsfogde, den 8 november 1902. Han blev filosofie doktor i Lund 1932. Arvidson odlade tidigt kontakter med Tyskland och fungerade i slutet på 1920-talet som vikarierande lektor i Kiel. 1930–33 var han universitetslektor i det på stormaktstiden svenska Greifswald där han 1981, på sin ålders långa höst, i dåvarande Östtyskland erhöll professors namn.

Efter Hitlers makttillträde 1933 flyttade Arvidson tillbaka hem till Sverige. 1933 fick han tjänst som lektor i Visby, och 1937 tillträdde han som rektor vid Högre allmänna läroverket i Hudiksvall där han blev kvar till 1948. I Hudiksvall var han också under en följd av år ordförande i stadsfullmäktige, representerande socialdemokraterna. Det var 1946 som Stellan Arvidson blev utsedd till det uppdrag som till stor del kom att definiera hans offentliga gärning – det som sekreterare i 1946 års skolkommision.

Rousseaus drömvärld

De tankar som vägledde 1946 års skolkommision byggde till stor del, för att citera Tage Lindbom i tidskriften *Salt* (6 2000), på ”[Jean Jacques] Rousseaus pedagogiska drömvärld, sådan vi möter den i hans bok *Émile ou de l'éducation...*”. Rousseaus pedagogiska åskådning har, enligt Lindbom, främst tre grundvalar – tanken att tillvaron vilar på Naturens egen ordning; synen på den ur Naturen framsprungna människan som en ständigt sökande och forskande varelse; övertygelsen att den ideala, pedagogiska processen

nära överensstämmer med den rousseauska naturordningen.

Naturen var, enligt Rousseau, god, och följaktligen var också allt som stod i samklang med naturen gott.

Den svenska skolreformens syfte var att skapa en sant demokratisk skola som grundval för det framtida samhällsbygget. Det gällde att avskaffa det gamla och otidsenliga klass- och privilegiesamhället och möjliggöra för arbetarklassens barn att ta del av den högre undervisningen. Grundskolan skulle utgöra basen för det nya samhället, där kollektivism och likformighet skulle betonas. Lindbom framhåller: ”Det är mot denna bakgrund som den svenska skolreformen skall ses, även om dess pionjärinsats skall vederbörligen beaktas. Skolan är en del av den demokra-

Ateisten och vänstersocialisten Stellan Arvidson – den svenska folkskolans dödgrävare (Fotot från 40-talet).

tiska ordningen och därmed en form av samhällelighet med pedagogiska uppgifter, och denna samhällelighet skall uttryckas i demokratiska arbetsformer... Detta är en revolution.”

Det är inte svårt att känna sympati för den målsättning och de ideal som vägledde Stellan Arvidson och övriga tillskyndare av den svenska grundskolan. Men vi vet hur det gick. Den svenska skolan är i dag en institution i kris såväl pedagogiskt och organisatoriskt som etiskt. ”Skolreformens femtioåriga historia känner vi”, konstaterar författaren och förre socialisten Tage Lindbom i sin skarpa analys: ”Den är ödesmättat förbunden med Människorikets segertåg, men den har på ingen punkt kunnat infria de förhoppningar reformatorerna ställde.”

Lille Émile återuppstod visserligen inom ramen för den svenska enhets- och grundskolan, men hans efterföljare i modern tid fortsätter att ”krossa fönster” – och mångfaldigt värre saker – och lämna sina arma lärare maktlösa och desillusionerade.

Idolen Marx

Stellan Arvidson var sekreterare i skolkommisionen 1946–53. Hans tjänstgöring där sammanföll delvis med tjänsterna som rektor i Hudiksvall 1937–48 samt rektor i Malmö 1948–49; 1950–65 var Arvidson vidare ordförande i Svenska författarföreningen, föregångare till dagens Sveriges författarförbund. Med tanke på Arvidsons dogmatiskt vänsterideologiska utsyn var det alls ingen sensation att den svenska skolan fick den socialistiska och ateistiska prägel den kom att få.

Arvidson lyckades med konststycket att förena organisatorisk talang med konstnärsskap och vetenskaplig gärning. Sina litteraturvetenskapliga studier kom han till stor del att inrikta på Tomas Thorild, den salongsrevolutionäre svenske skalden som hyllade den blodiga revolutionen i Frankrike 1789. Arvidson skrev bland annat verken *Thorild. Studier i hans ungdomsutveckling* (1931) och *Thorild och den franska revolutionen* (1938). Arvidson intresserade sig även för diktarna Selma Lagerlöf och Bo Bergman.

Enligt *Nationalencyklopedin* står Stellan Arvidson i sin lyrik för ”En heroisk livstro, inte utan retoriska inslag”. Det sistnämnda omdömet är en klar underdrift. En av Stellan Arvidsons stora idoler var Karl Marx, om vilken Arvidson i dikten ”Namnet”, ingående i diktsamlingen *Fredlös* (1940), skaldar:

Mot mörka rymder flammar klart hans minne.
Hans namn var namnet på en ensam man.
Men namnet växte, och med hoppfullt sinne
såg vi hur världen i dess skimmer brann:
ej längre namnet på en ensam kämpe
men på en klass, en strid,
en bragd, en tro,
och vid dess glans, fram mot historiens morgon
slog rak och stålfast våra drömmars bro.

Kristendomskritik

Flera av de personligheter vi valt att presentera i artikelserien ”De förstörde Sverige” är avhoppade kristna, som kommit att omfatta en materialistisk tro, eller redan från början grundmurade ateister. Till de senare får Stellan Arvidson räknas. Ett återkommande tema i hans publicistiska gärning är således kristendomskritik och angrepp på den religiösa tron, föga överraskande när det gäller en man som

hyllade Marx vilken som bekant fällde yttrandet om religionen som "ett opium för folket" och som hävdade att religionen intet annat var än "en suck från en varelse i trångmål".

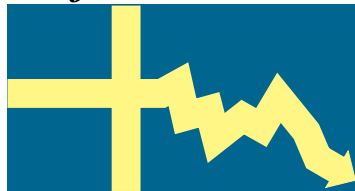
I diktsamlingen *Sent men tidigt* (1977) publicerar Arvidson följande polemiska dikt mot tron på Gud:

1. Att tro på skon
men förneka skomakaren
är höjden av fräckhet,
enligt Strindberg.
Men vem var far till skomakaren?
2. Allena Gud i himmelrik
må lov och pris tillhöra –
för Shakespeares skådespel,
Spinozas etik,
Spartacus' dröm om slavarnas frihet?
3. Hela jorden
är full av hans härlighet:
upplag av atombomber,
raslagar, svält,
den rikes hat mot de fattiga.

Den kritiskt inställda läsaren kan knappast undgå att notera, att detta är föga mer än banala tirader härstammande från en människa som inte förmår se bortom tingens och de tidsbegränsade argumentens yta. En människa som inte kan eller orka sätta sig in i den realitet den kämpande tron innebär för en troende och tänkande människa. Resultatet blir en förflackad människo- och livssyn som förfaller till inbilskheten, att alla jordiska orättvisor kan rättas till om blott de rätta politiska besluten fattas och de potenta styrinstrumenten – det må sedan gälla utbildning eller politik – tillskapas.

För Stellan Arvidson var den religiösa tron ingen privatsak. Han kämpade nämligen aktivt för att avlägsna den kristna fostran från den svenska skolan. Arvidson tillkännager sitt gillande över den fortgående avkristningen i den svenska skolan i en uppsats ("Kristendomen och skolan") i antologin *Ateistens handbok* (1964), redigerad av Claes-Adam Wachtmeister:

De förstörde

Sverige

"Kristendomsämnet har blivit ett orienteringsämne av samma slag som historia och biologi. Undervisningen skall vara objektiv i betydelsen neutral. Morgonsamlingarna skall vara "objektivt planerade". Man kan visserligen alltjämt anordna en morgonsamling med psalmsång och bön, men den skall i så fall uppvägas av en morgonsamling med antikristen tendens. Frigörelseprocessen är till synes fullbordad."

Men fanatikern Arvidson var inte nöjd med att den kristna tron utrotades i skolan. Han ville gå ett steg längre och föra kampen för ateismen in i hemmen och familjerna. Hånfullt skriver han: "I många hem anser föräldrarna det vara sin plikt att fostra barnen till kristen tro. Man sätter hämningslöst skyggelappar på barnen. Bar-

nen inges föreställningarna att det existerar en personlig, allsmäktig gud, att personlig frälsning endast kan vinnas genom Jesus, att det finns en personlig tillvaro efter döden. Med dessa underliga ideer kommer barnen sedan till skolan och råkar i svårigheter, när de småningom upptäcker att det finns andra uppfattningar än föräldrarnas, uppfattningar som kanske har större sannolikhet för sig."

Ordförande i Föreningen Sverige-DDR

Stellan Arvidson stod i verkligheten långt ut på den politiska vänsterkanten, längre än det formella (s):et i partibeteckningen vill låtsas om. För detta talar också Arvidsons ordförandeskap först i Internationella kommittén för erkännande av DDR (1969–73), därefter – sedan "DDR" (det kommunistiska Östtyskland) rönt detta erkännande – i Föreningen Sverige-DDR (1969–87). Arvidson är ett illustrativt exempel på den gråzon som råder mellan formellt demokratisk socialdemokrati och odemokratisk kommunism.

Slutligen skall som komplettering erinras om att Arvidson redigerade den militanta socialistiska tidskriften *Clarté* 1924–27 och 1932–33, att han var ordförande i den Moskva-styrda Svenska fredskommittén 1973–88 och att han var vice ordförande i Kungliga dramatiska teaterns (Dramaten) styrelse 1964–73.

1997 fick Stellan Arvidson äntligen avsluta en nära livslång bana som vänsterpolitisk propagandist genom sin död i en ålder av nära 95 år. ✍

av Alf Enerström

Etik, politik och dödshjälp

När justicen sviktar förändras staten till ett rövarband
Augustinus

Tjugonde århundradet är nog det mest destruktiva världen skådat och det enda med accelererande sekularisering och med ökande sekularisering också accelererande intellektuell primitivitet.

Av detta drar vi måhända slutsatsen att kristendomen är humanismens bas. Vad hade Esaias Tegnér kunnat göra om han

tvingats umgås med neanderthalare? Hade de förstått honom. Någon enstaka kanske, på långt avstånd från normalvarianterna. Tidigt började Europa förflackas.

Sverige dock har som så ofta befunnit sig på efterkälken och tillbakagången började först med, enligt en ledande svensk forskningschef, "Olof Palmes ockupation av Sverige".

Ända till 1970 byggdes landet i enlighet med Rickard Sänders förutsägelser på

Brunnsvik år 1917. Han räknade med två hundra år av utveckling och det är mycket möjligt att han hade fått rätt om inte palmeismen hade fått övertaget så lätt och så länge.

Media måste fungera!

Destruktionen av Sverige hade kunnat stoppas om media hade fungerat. Men varför skulle media i Sverige jobba till folkets fördel, när de inte gör det i något

annat land.

Alfried Krupp, som var min personlige vän, menade att det inte behövs värst många kvalificerade journalister för att det skall gå bra. Det hade enligt honom räckt med tio i Nazityskland.

Makten måste hela tiden övervakas av folket och maktgalningar stoppas. Ytterst få tama hundar biter bebisar, men utan husses förmanande blick kan allting hända och det var just det som hände i Tyskland åren efter det demokratiska valet 1932.

Nazismen som ideologi hade stor kraft och spreds också i Sverige i ungefär samma grad som i Tyskland.

Men här hade Per Albin, Sandler, Möller och Wigforss tagit över och någon Furu-gård eller Lindholm hade inte en chans.

Men med rätt mediamatchning annars, så hade ett naziparti i Sverige 1933 fått cirka tio procent av väljarna och samma förföljelse av så kallade undermåliga grupper, kunnat hända här. Det har Vilhelm Moberg, Armas Sastamoinen och Karl Gerhard intygat för mig, som knappt var tonåring när det hände i Tyskland.

Efter kriget studerade jag tre år vid tyska universitet och intervjuade mycket folk och jag är benägen att säga att de hade rätt.

Det som händer i andra länder kan också hända här om vi underlåter att bry oss om de demokratiska spelreglerna, som exempelvis att släppa fram obekväma åsikter. Yttrandefrihet och åsiktsfrihet är borttaget ur det nya socialdemokratiska parti-programmet. Perssonplundringen har således också drabbat ideologin! Men det får inte folket reda på för journalisterna står i kö för feta jobb i statsapparaten.

Den vanartiga historien

Den vanartiga historien består inte bara av Copernicus, Galilei och Semmelweiss utan av hundratals andra inom vetenskap och politik, som inte genast fick genomslag till folkets och hela mänsklighetens fromma.

Och den som frågar varför, kan lätt tänka sig orsaken. Den är alltid densamma. Bara fria medier och modiga journalister kan förhindra nya tragedier och det talar sitt eget språk.

I Sverige var de alltför få som avstod från att ställa sig i kö hos despoten, "His Excellency the President", som skådespelerskan Bibi Andersson sa i en exklusiv presentation av Palme när han stod på höjden av beundran i vissa fala kretsar. Och den blivande presidenten trädde fram under applåder. Medierna teg och sam-

tyckte.

Hitlerlik sa riksdagsman (s) Eva Åsbrink och en stor del av folket höll med. Statschefen, står det numera i den av Palme dikterade grundlagen från 1974. Inte konungen som förut. Alla förstår bockfoten, så lilla Bibi visste vad som väntade bakom hörnet och kunde ställa sig först i kön att bli kulturminister. Ja, Ulvskog är inte bättre om någon trodde att jag tyckte det.

Men Moder Sveavägen kom i vägen och många frågade sig om vi måste ha dödsstraff i Sverige för politruker som önskar bli presidenter.

Nej, kan man tänka sig något mer fäsansfullt än en demokratiskt vald regeringschef som skjuts av folket. Inte heller Hitler borde ha avrättats för enligt det tyska folket som jag talade med, så hade han vunnit varje demokratiskt val ända fram till 1943. Men naturligtvis inte om medierna hade fungerat, för då hade han varit avsatt redan på trettioalet.

Strax efter kriget promenerade kung Gustaf V på Drottninggatan i Stockholm. Två CIA-agenter från USA såg detta och gick fram till kungen, för så gör man i USA. Var fanns hans livvakt frågade man. Kungen tittade förvånat på dessa två stollar och svarade: "hela mitt folk". Det var på Per Albins och Erlanders tid.

Ska samhällets offer dö?

Dödsstraff är det destruktiva samhällets mest monumentala kännemärke. Därför avskaffades det redan under uppbyggnadsfasen år 1921 och jag gissar att Sandler låg bakom för det skulle stämma med denna makalösa humanist och folkbildare.

Men nu börjar rösterna höras igen och samhällets offer skall återigen dö som i forna dagar. Antingen offer för statens våldsmakt eller Perssonplundringen av fattiga pensionärer för att få pengar över till Sverige "som går så bra". "Filosofer" som Tännsjö och Jersild talar redan om dödshjälp. Är nästa steg dödsstraff?

Alla kan se att Sverige rasat utför. Vi har facit. Men många varnade, så utvecklingen har inte varit nödvändig. Trettio år av regression och vi har ännu inte nått botten. För med kristendomen och Nathan Söderblom utvecklades landet och vi hade kunnat fortsätta på den vägen. "Dess livskurva gick uppåt" som Sandler uttryckte sig. Vilhelm Moberg var ateist, men han läste Bergspredikan. Där finns allt.

En av världens främsta epiker refuserades av medierna därför att det han sade inte

var politiskt korrekt. Det stämde inte överens med vad Carl Lidbom och Pierre Schori tyckte. Schori var ledande ideolog redan 1966. Det vill säga med den sociala och etiska utveckling som började kallas palmeism. Ett uttryck som jag första gången hörde från Vilhelm. Han fick inte heller Nobelpriset, men det hade ju inte heller Strindberg och Fröding fått. Och det var väldigt nära att Selma Lagerlöf blivit utan. Om Georg Brandes inte funnits så. Och Astrid Lindgren, vem hindrade henne?

KFUM fanns på trettioalet för varje arbetarpojke och varsamt leddes jag in i humanismen av en suverän KFUM-sekretärare på Brynäs i Gävle och min kristendomsläroare, en kyrkoherde från Valbo, gick inte heller han av för hackor. Båda var på toppnivå, som det mesta på den tiden då jag växte upp.

Att uppfostra sämre människor

Men med dagens skola och kollektiva uppfostran hade jag blivit en sämre människa och därmed även en sämre läkare. Ännu viktigare kanske eftersom det är min karaktärsnivå som i hög grad bestämmer mina patienters välbefinnande. Ty, söka läkare är ett sökande och det har vi tyvärr glömt idag.

Bättre "inre människa" enligt Alva och Gunnar Myrdal, är naturligtvis inget fel, enligt deras sociala ingenjörskonst, men det får inte ske till priset av inre blödnings. Sakta utvecklades palmeismen under deras ritstift. Så sakta att jag som statens läkare under många år inte märkte något, inte under hela sextioalet. Men på sjuttioalet upptäckte jag som barnläkare att folket redan satt i rävsaxen.

Det som varit föräldrarnas exklusiva privilegium och som under århundraden fostrat nöjda och lyckliga barn höll på att krackelera och det såg den berömde barnläkaren Gustav Jonsson också. "Spräng de barnpsykiatriska klinikerna" sa han 1970 (se Contra nr 5 2000, Socialgeschäftet).

När jag började som läkare var livslågan ett krav. I århundraden hade läkekonsten erbjudit livshjälp. Dödshjälp kunde vi inte stava till.

Sjukhussängen var på femtioalet himmelriket för patienten i de flesta fall. Doktorn, kom och sitt hos mig en stund, sa många patienter och ansiktets bleka hy fick en ny rodnad. Livet återvände.

Patienten har bara ett liv!

Professor Henrik Lagerlöf som var min lärare sa: Glöm inte att detta är patientens enda liv och det har vi inte rätt att slarva bort. Vi unga läkare hade det bästa stöd och vi gjorde ett bra jobb.

Dödshjälp är en ny typ av "statens våldsmakt". Den kände juristen Gustaf Petré, jur och fil dr och även JO under några år, myntade uttrycket "statens våldsmakt". JO är en tandlös tiger sa han också.

Han menade att det av staten påtvingade handlingsmönstret blev allt värre under de år fram till 1990 som jag umgicks med Gustaf. Han startade Medborgarrättsrörelsen för att i någon mån kunna hjälpa folk i svåra och ondskefulla situationer.

Jag tyckte alltid som Gustaf och han gillade min omfattande utbildning. Det mesta han frågade om kunde jag svara på, och det imponerade på denne välutbildade rättskämpe med dubbla doktorsgrader.

Som regeringsråd var han alltför bunden för att kunna följa sin inre klocka, som den stora humanist han var.

Gustaf cyklade kvickt på Stockholms gator på sin gamla cykel för att hinna med allt som han måste göra och han dog på sin post 1990.

Övergripping i rättsak blev för Gustaf nästan en medicinsk fråga ty han såg hur orädden och det pådyvlade våldet förändrade människor och bröt ner deras hälsa. Han menade, kanske påverkad av sin pappa, den kände läkaren, att medicin och juridik hör ihop. Min vän Nils Bejerot, en stor kämpe, tyckte lika. Avdelningen Rättsmedicin inom de medicinska fakulteterna kanske bör utökas att även omfatta juridikstudier.

Inför man nu i Sverige, som i Holland, en så omöjlig statlig teknik för att minska pensionsutgifterna, som dödshjälp enligt ett strikt juridiskt schema, så är den gamla fina svenska sjukvården, som en gång var bäst i världen, snart ett minne blott.

Det skulle stämma väl med "Perssonplundringen" alias "det går bra för Sverige". När alla dessa åldringar, som en gång byggde landet och hoppades på en lugn och trygg ålderdom, är plundrade på sin pension och sitt liv så är det alldeles klart att det kommer att bli pengar över till nya "Östersjömiljarder" och mera tomt skryt i TV-rutan om hur bra det går för Sverige. Hur många dialysapparater kommer att stängas för patienter som inte längre orkar försvara sin rätt att leva.

Laglig dödshjälp får statens våldsmakt

att framstå som ännu våldsammare. Tusentals dör redan idag i onödan på sjukhus och vårdhem på grund av Perssonplundringen och det framhöll vi alldeles klart i våra betalda tidningsartiklar, cirka 200 stycken i cirka dussinet tidningar, under valrörelsen 1998.

Det går inte bra för Sverige och jag förmodar att Gustaf Petré gråter i sin himmel. SAP har styrt landet med sanslös inkompetens och borgarna har haft korta perioder att korrigera.

Hur skiljer man då agnarna från vetet? Hur skall man kunna veta vilka hundar som har benägenhet att "bita bebisar" och som man måste hålla ögonen på, för att tala bildspråk.

Jo., även där är Göran Persson ett prakt-exempel.

Först går han ut i en intervju i radion den 6 januari och talar om hur kunnig han är (fast han inte kan ett dugg).

Det är inte fel ens i jantlandet Sverige. Vi måste börja lära om. Är man världens störste sångare och kommer hem i ett Rommehed och inte hade tidningar och inte heller radio och Jussi förklarar för sina gamla kompisar, så tror de honom inte, eftersom han som barn inte ens uppskattades av sin gamla skollärare.

Men efter att Persson gett hals åt sina framstående kunskaper inom ett ämne, så hoppar han som en axonreflex över på en för hela nationen avgörande sak nämligen nutritionen av nästan tio miljoner människor. Avgörande för hela deras liv. Och säger med hela sin hundrakilos tyngd: "Jag äter nästan inte kött".

Han inser inte ens vilken enorm skada han kan ställa till för det finns ju i Sverige några tiotusental som tror på sin statsminister. Om dessa slutar att äta kött så kan de faktiskt dö, eftersom kött sedan hundratalsentals år varit huvudfödan för människosläktet som biologiska varelser och knappast ens idag kan ersättas utan att de som försöker får biverkningar av någon sort. Jag har som läkare inte sett en enda vegetarian som har varit "fullt frisk", dvs som patienten skulle varit med ett normalt tillskott av kött.

Så fanns det lakto-vegetarianer och det var betydligt bättre och de hankade sig fram. Behandlingen var enkel. Börja äta kött.

Så blandar Persson ihop detta enorma världsförsörjningsproblem med hur djuren behandlas. De behandlas dåligt säger Persson, men i så fall är det ju verkligen

hans grej sedan många år tillbaka, men vad har han gjort åt det. Inte något.

Men det hade han kunnat göra i en verkligt stor fråga eftersom han varit både skolminister och finansminister förutom statsminister. En verklig världsinnsats hade han kunnat göra genom att se till att vi slutade med att plåga i djuren antibiotika. Men då vinkade Persson åt världsmästaren i klinisk bakteriologi, professor Hans Ericsson, med kalla handen. Hans berättade för mig att han gjorde fåfänga försök att nå utbildningsministern på åttiotalet och varna just för vad som sedan hände, nämligen att folk idag dör på infektionsklinikerna på grund av Perssons dåtida dumhet och nonchalans. Professor Ericsson reste på eget initiativ och utan ersättning runt till bönderna och varnade för den omfattande antibiotikabehandlingen, men från Persson inte ett ljud.

*

Det goda samhället befördar mångfald. Mångfald som i sin tur ger kvalitet. Ju fler som är med och tävlar: desto större chans att den verkligt bästa vinner.

Vaclav Havel

Några personuppgifter:

Per Albin Hansson (1885-1946) och *Rickard Sandler* (1884-1964) var bägge statsministrar och socialdemokrater. Hansson var statsminister från 1932 till sommaren 1936 och igen från hösten 1936 till sin död 1946. Sandler var statsminister 1925-1926 och statsråd till 1939.

Gustav Möller (1884-1970) var främst känd som socialminister under olika perioder mellan 1924 och 1951.

Ernst Wigforss (1881-1977) var finansminister 1925-1926 och 1932-1949.

Birger Furugård (1887-1961) var veterinär och ledare för Svenska Nationalsocialistiska Partiet.

Sven-Olov Lindholm var ledare för ett mer utpräglat nationalsocialistiskt parti, Svensk Socialistisk Samling. Han blev på sin ålders höst vänsterpartist, utan att ha ändrat sin egen politiska uppfattning.

Jussi Björling (1911-1960) var tenor och en av sin tids främsta operasångare.

Gustav Jonsson (1907-1994) var barnläkare och drev radikal experimentverksamhet inom barnuppföstran (se *Contra* nummer 1 2001)

Karl Gerhard (1891-1964) var ledande revyartist och bland annat känd för sitt engagemang mot nationalsocialismen

BREV TILL CONTRA

Smädelser och stenkastning som argument

Fil.dr. Arvid Fredborg (1915-1996) var från februari 1941 till maj 1943 Svenska Dagbladets korrespondent i Berlin. Som persona ingrata lämnade han Tredje Riket under kuppertade former och under sommaren 1943 skrev han i rasande fart boken "Bakom Stålvallen", som blev en bästsäljare. I boken "Destination Berlin" (1985) berättar han om reaktioner efteråt – Fredborg var visserligen antinazist men samtidigt tyskvän, vilket många hade svårt att förstå, och då han ansåg kollektiv skuld vara oacceptabelt, drog en del slutsatsen att "han är nog nazist i alla fall". En ryss, som ville sätta likhetstecken mellan tysk och nazist, bemöttes med "att jag inte heller satte likhetstecken mellan Ryssland och kommunismen", vilket ledde till att samtalet genast avbröts.

En annan förment nazist var författaren Åke Ohlmarks (1911-1984). Att Ohlmarks skaffat sig många ovänner i livet, därom berättar han själv i boken "Doktor i Lund" (1980). För den som läst hans tidigare böcker "I paradiset", "Drömfabriken" och (de icke korrekturlästa) Memoarerna, var detta ingen överraskning. Författaren strögeneröst, oftast negativa, omdömen om folk som trott sig vara hans vänner. Ovänner är en sak, dödsfiender en annan, och till dödsfienderna hörde bl.a. fil. lic. Ivar Harrie, chefredaktör på Expressen under åren 1944 – 1959. Ohlmarks hade varit svensk lektor i Tübingen 1933-34 och därefter i Greifswald 1941-45 (i Greifswald hade visserligen Harrie också varit, men det var en annan sak). Under många år talade Harrie om för alla som ville höra på, att Ohlmarks var nazist, och i slutet av 50-talet skrev han det dessutom i en förstasidesartikel i Expressen. Ohlmarks vände sig då till Pressens opinionsnämnd, och blev frikänd på alla punkter samt konstaterade nämnden att förtalet skadat Ohlmarks borgerliga gärning och varit *avsett* att göra det. Nämndens hemställan att Harrie måtte motivera sina påståenden besvarades med att "några direkta bevis tyvärr icke fanns" utom kanske en allmän nyordningsvänlighet i Ohlmarks Lundagårdsårgångar

samt en allmän vetskap att Ohlmarks tänkt göra karriär i Tredje Riket. Om detta visste dock nämnden besked – att Harrie vänt upp och ned på fakta. Tidningen Arbetets chefredaktör skrev en bister kommentar om lundensiskt akademiskt hat och försäkrade "att vi har synnerligen väl reda på våra hemmanazister under kriget och kan konstatera hur grovt Ohlmarks i det stycket blivit beljugen". Expressen tvangs göra en iögonenfallande ursäkt. Om detta berättar Ohlmarks i romanen "Doktor i Lund".

Det är inte bara Herman Lindqvist som använt naziststämpeln slarvigt. Många gör det inte bara av fariseiska skäl utan av ren okunnighet – men eftersom okunnigheten nu är så kompakt som den är – att man tror Hitlers syntes mellan nationalism och socialism vara ett högerfenomen – är det också många som tror på förtalet. Nazist är ett av de ord som, i likhet med fascist och rasist, blivit innehållslösa men ändå behållit en stark känsloladdning och därför med framgång kan användas som epitet mot envar som råkar vara ens meningsmotståndare. På senare tid har försök inletts med att på samma sätt förvandla "antisemitism" till något annat än det är. Som författaren Sven Fagerberg skrev i en debattartikel i Svenska Dagbladet ("Du gamla du fria vänsterfascism" 1980), att eftersom vänsterfascisterna var sakligt okunniga blev personangreppet och smädelsen den för dem naturliga debattformen. Och då den tyske filosofen Fichte utsattes för stenkastning av vissa studenter, sade han: "Ein Stein – ihr Herren – ist ein schlechtes

Argument!" [en sten, minna herrar, är ett dåligt argument] Magnus Cappelin

Persson och Ringholm, ni har stulit mitt livsverk

Efter 35 år har jag som pensionär sålt mitt lilla företag. Priset var satt till 8 miljoner kronor. Jag hade möjlighet att göra en så kallad grå, eller delvis svart, affär, men avstod då jag på gamla dar inte vill ha myndigheter jagande mig. Nu ångrar jag mig enormt. Naturligtvis skulle jag ha lurat er.

Det visar sig att efter er konfiskation av min försäljningssumma får jag behålla 2,9 miljoner kronor. Ni bestäl mig alltså på 5 miljoner kronor i skatt. Detta om något, kallar jag ekonomisk brottslighet! Det kan inte ha något med skatt att göra. Har ni ingen som helst hut i kroppen? Dessutom har ni sedan fräckheten att förmögenhetsbeskatta dessa 2,9 miljoner kronor, som jag redan hårt har betalat skatt på.

Var säker på att jag lämnar landet innan ni bestulit mig på resten också, i form av övriga skatter. Men jag skall göra allt för att utnyttja och lura er så mycket jag kan i fortsättningen.

Och Persson, var säker på att jag kommer att tala illa om Sverige så mycket jag orkar dit jag kommer. Du kan inte brännmärka mig mer än du redan gjort. Man kan fråga sig vad ni gör med alla dessa pengar, hade det varit ett stort företag som sålts hade ni inte erhållit ett öre, men småföretag och familjer skinnar ni, men glassa och fjäska och fänflina med era EU-kompisar, det kan ni. Boris Berg

Medanalys-skandalen fortsätter

Lennart Ransnäs drev för några år sedan ett mycket framgångsrikt företag som hette Medanalys. Bolaget arbetade med medicinska prover. En konkurrent hade en kusin, Margareta Unander, som arbetade på Socialstyrelsen. Unander bjöd in TV och tidningar till ett tillslag mot Medanalys, där bolaget falskeligen anklagades för att förfälska analysvar. Kunderna försvann över en natt. Ransnäs livsverk slogs i spillror. Han gjorde personlig konkurs och bor nu i ett kallt övernattningsrum i Göteborg. Allt han tjänar över existensminimum beslagtogs av kronofogden.

Hans advokat arbetar utan att ta arvode (förrän målet slutligt vunnits), eftersom han anser att Ransnäs utsatts för ett av de värsta övergreppen i svensk rättshistoria.

Socialminister Lars Engqvist avlog nyligen en begäran att Ransnäs skulle få viss blygsam ersättning "ex gratia" för vad han råkat ut för och hänvisade till att saken istället borde prövas rättsligt, vilket kommer att ta många år. Under tiden lever Ransnäs i misär.

När Unander sparkades härförleden, som en följd av skandalen, fick hon 2,5 miljoner kronor i avgångsvederlag.

BOK-NYTT

Olof Palmes ungdomsår

Ungefär när förra numret av *Contra* kom ut blev det ett kortvarigt hallå kring en bok av Jonas Gummesson med den anmärkningsvärda titeln "Bland nazister och spioner. Olof Palmes ungdomsår". Rubrikerna var stora innan recensionerna och debattörerna fått en chans att läsa boken. Sedan blev det alldeles tyst. För bokens innehåll har knappast tecken för den uppseendeväckande omslagstexten. "Nazisterna" skulle bestå av Olof Palmes farmor som uttryckt antisemitiska åsikter, men kommit på bättre tankar redan när Olof var fem år, samt en person i den militära underrättelsetjänsten som innan han hade träffat Palme hade hyst nazistiska sympatier. Inget som helst belegg finns för att han någonsin under sin tid som bekant med Palme skulle ha hyst sådana åsikter. Spionerna då? Jag, det är fråga om Palme själv, som arbetade på Försvarsstabens underrättelsetjänst, och naturligtvis hans arbetskamrater där. Omslagstexten gör alltså ett märkligt intryck i förhållande till bokens innehåll.

Men också bokens innehåll ger anledning till en rad frågetecken. Gummesson har gått mycket ambitiöst tillväga och letat rätt på bankkamrater från skolan, kamrater från kadett-skolan och liknande för att genom intervjuer få en uppfattning om den unge Olof Palme. Han har också skaffat fram en rad handlingar med koppling till den unge Palme. Till synes ordagranna citat ur intervjuer och dokument interfolieras sedan med de mest vådliga slutsatser. Den som läser boken och tar till sig hela innehållet får en bild, medan den som nogsamt

kontrollerar var citationstecknen börjar och slutar och sedan läser de mellanliggande av Gummesson tillfogade avsnitten med lite skepsis får en helt annan bild.

Det är tråkigt att ett så ambitiöst arbete utmynnar i ett enda stort frågetecken. För Palmes politiska bana är onekligen ett stort frågetecken. Hans familj hade hårt drabbats av kommunisternas övergrepp i framförallt Baltikum. Han var engagerad antikommunist och kämpade länge högst handgripligt för frihetens sak, bland annat i den internationella studentrörelsen, där han fick se den sanna kommunismens ansikte, och han uttalade högt sitt ogillande. Han medverkade också ytterst handgripligt till att motverka kommunistiska försök att skaffa sig maktpositioner i Sverige. Men när han själv kom till makten drev han Sverige nästan rakt i armarna på det kommunistiska Sovjetunionen och uppträdde offentligt tillsammans med diktatorer som Fidel Castro och Erich Honecker. Han isolerade Sverige så totalt i den internationella politiken att USA under många år vägrade att låta Sverige ens skicka en ambassadör till Washington. Och i inrikespolitiken slogs han

med näbbar och klor för att försvara de orättfärdigheter och relikter från svunna tider som avskaffades i resten av Europa, men som i Sverige rensades bort först efter Olof Palmes död. Idag finns knappast några rester av hans gärning som statsminister kvar.

Hur gick omvandlingen från ung fullblodsdemokrat och frihetskämpe på 1940-talet till en medelålders maktmänniska och diktatorsvän på 1970-talet till? Gummessons bok lyckas tyvärr inte ge något som helst bidrag till lösningen av den mycket intressanta frågeställningen.

Eftersom boken handlar om ungdomsåren är det dock helt naturligt att en annan central frågeställning inte alls berörs: Skillnaden mellan Palmes många prokommunistiska och antidemokratiska uttalanden inför publik och hans i mångt och mycket hemliga och som det synes förtjänstfulla samarbete med de demokratiska krafterna i form av långtgående svenska överenskommelser med USA och Storbritannien. Varför dessa dubbla bottnar. Något att behandlas i andra sammanhang!

Det känns också som om *Contra*s grundmurade skepsis till Gummessons journalistik får vatten på sin kvarn. Försommaren 1995 ägnade Gummesson en hel veckas möda i "Nyheterna" på TV4 åt en historia om *Contra* och SÄPO som till alla väsentliga delar bestod av fria fantasier. Inte utan anledning renderade det honom en *Contra*-artikel under rubriken "Lögnarna ibland oss". Mot bakgrund av vår kännedom om Gummessons kreativa förhållande till sanningen känns det som om det finns all anledning att vara skeptisk även mot de avsnitt av boken som ger sken av att ha ordentlig dokumentation bakom sig. Dokumentation hos Gummesson och hos seriösa skribenter är två helt olika saker.

C G Holm

Mitt i Europa

Så heter en bok skriven av Nicolaus Rockberger, filosofie doktor i historia och en av Sveriges främsta kännare av Centraleuropas historia. En underhållande, lärorik och intressant bok om de centraleuropeiska ländernas historia och politiska utveckling från början fram till våra dagar. Den är skriven i korta kapitel som gör den lättläst. När man kommit fram en bit i historiens gång och vill kontrollera något som hände tidigare, kan man lätt gå tillbaka till önskat kapitel.

Boken är full med fakta, alla namn är korrekt skrivna, det vill säga som originalnamn på respektive språk och årtal etcetera. noggrant angivna. Det handlar mycket om Ungern, Österrike, Polen, Tjeckien, Slovakien och alla andra länder som varit inblandade i Europas historia.

Mycket skrivs till exempel om det Habsburgska väldet med ett stort släkträd där släktmedlemmarna är inritade. Många fina bilder i svartvitt och små kartor med den aktuella politiska uppdelningen som då fanns i Europa angiven.

Författaren måste ha gjort ett stort undersökande arbete med att samla in så mycket fakta och återge dem enligt min bedömning fullt korrekt. Boken borde vara tillgänglig i skolbiblioteken som komplement till läroböckerna i historia. Dagens ungdom vet inte så mycket om Europas bråkiga och långa historia som är viktig om inte annat så med tanke på alla nuvarande och blivande EU-medlemmar.

Katarina

Nicolaus Rockberger: Mitt i Europa. SNS Förlag.

Resan till Berg

Boken *Resan till Berg* är skriven av Thage G. Peterson. Berg är författarens hemsocken, som ligger i Småland. I sin bok tecknar författaren en bild av utvecklingen i sin hemsocken, samtidigt som han beskriver de genomgripande förändringar, som den svenska landsbygden har genomgått under det senaste halvsekle. Bakgrunden till den oerhört negativa utvecklingen av kulturlandskapet är att finna i de långtgående jordbrukspolitiska besluten från 1947 och 1967. Den politiska inriktningen gick ut på att landsbygdens folk skulle slussas över till industrin.

Olika former av stödåtgärder infördes för att främja nedskärning eller nedläggning av jordbruk.

Idag ser vi resultatet av den för det öppna landskapet förhärjande jordbrukspolitiken. Inte mindre än 73 procent av de jordbruk, som vi hade i Sverige år 1950 har försvunnit. För femtio år sedan hade vi i Sverige

282 187 brukningsenheter med mer än två hektar åkermark. I början av det nya århundradet fanns det 77 046 brukningsenheter kvar.

Ett illustrativt exempel på landsbygdens utarmning ger författaren från sin barndoms by i Berg. För femtio år sedan fanns där tjugotre gårdar som brukades. Nu finns det bara två gårdar kvar med kor och mjölkproduktion.

Från EU har Sverige inget stöd att vänta för att bevara vårt öppna landskap. Ett litet jordbruksland som Sverige har ingen möjlighet att hävda sig gentemot de stora jordbruksländerna. Avvecklingen av jordbruk i Sverige fortsätter. Sju brukningsenheter läggs ned varje dag.

Författaren förslår en rad åtgärder för att om möjligt rädda det öppna landskapet. Förlorar vi landsbygden, så förlorar vi våra rötter, vårt kulturarv, säger författaren. Det finns alla an-

ledning att instämma i de orden.

Thage G. Peterson tar i ett kapitel i boken upp IB-verksamheten. Han berättar om ett samtal med förre försvars- och utrikesministern Sven Andersson, som tydligen var en av IBs tillskyndare.

Andersson stack inte under stol med att han var oerhört stolt över att ha medverkat till att Sverige hade kunnat bevara frihet och oberoende och kunnat hålla kommunisterna stången. Sverige var, enligt Sven Andersson, hotat. Svenska kommunister utbildades i Sovjet och på andra ställen för att kunna ta över Sverige. Den slovakiske kommunistledaren Alexander Dubcek gav då inblickar i det goda samarbete som rådde mellan Sovjetunionens ledande skikt och de svenska kommunisterna. Och hans uppfattning var, att det fanns planer färdiga för Sverige.

IBs tillkomst måste ses mot bakgrund av de nära relationerna mellan de svenska kommunisterna och kommunisterna

i Sovjet.

IB-verksamheten får inte i eftervärldens ögon betraktas som brottslig. Det är inget att skämmas över att svenska myndigheter höll ett vakande öga på de svenska kommunisternas landsförrädiska verksamhet. Tvärtom borde de som stod upp för demokratin ha fått ärebetygelse. Thage G. Peterson understryker att den tillsatta granskningskommissionens uppgift borde ha varit att ta sig an de svenska kommunisterna, och han beklagar att det inte blev så. Thage G. Peterson tycker också att det är rent ut sagt vämjeligt att vänsterpartiet har getts möjlighet att komma in i försvars- och säkerhetspolitiken och fått styra den slutgiltiga utformningen av försvarsuppgörelsen. Till sist skall sägas, att det är välgörande att ta del av socialdemokraten Thage G. Petersons klarsynta åsikter. *David Stavenheim Thage G. Peterson: Resan till Berg. Bonniers förlag. ISBN 91-0-057410-4.*

CONTRA

2 1976...

För tjugofem år sedan upptogs Contras omslag av en schematisk teckning över den östtyska västgränsen. Kommunismens undersåtar skulle förhindras från att fly till friheten och kapitalismen i Väst. Enda sättet att få östtyskarna att stanna kvar var gränsanläggningar som bestod av en flera hundra meter bred zon (i Berlin var den något smalare). De människor som bott i zonen hade flyttats bort och husen hade jämnats med marken. Det fanns sedan stängsel, spärrdiken, mineringar och "dödsautomater", anläggningar som utlöstes när någon försökte attackera stängslen. "Dödsautomaterna" spred järnskrot i riktning in mot Östtyskland, när de utlöstes. Andra välbevakade gränser kan ha mineringar som riktar sig

mot den fiende som antas komma utifrån. I Östtyskland var hela befolkningen regimens fiende...

Contra tog i en annan artikel upp läroböckerna i den svenska skolan. Redan då var vänstertendensen i läroböckerna skrämmande. I en lärobok i historia för högstadiet kunde det heta "USA styrs av några få rika – plutokrater – som bildat trustar, dvs ensamma fått kontroll över handeln". Sovjetunionen behandlades däremot högst välvilligt i en rad då gångbara läroböcker i skolan.

Svenska media – utom Contra – var ytterst knapphändig med information om vad som hände i Indokina efter kommunisternas maktövertagande året innan. Contra kunde däremot rappor-

tera om hur förtrycket hårdnade, särskilt i Kambodja, där de röda khmererna härskade.

På notissidan kunde man läsa om hur poeten Stephen Morris vägrats Invandrarverkets behövliga arbetstillstånd för att mot betalning läsa sina egna dikter på bibliotek och skolor. Invandrarverket avlog Morris ansökan efter yttrande från Författarförbundet som ansåg att Morris tog för lite betalt och därmed otillbörligt konkurrerade med svenska författare. Idag skulle ett sådant ingripande vara omöjligt, men enbart på grund av att Storbritannien är med i EU. Mot en polsk eller argentinsk författare skulle det gå bra att lägga ut krokben också idag.

...för tjugofem år sedan